

275

~~329~~

A NAGYBÁNYAI
REFORMÁTUS EGYHÁZMEGYE

SZATMÁRNÉMETIBEN

1932. SZEPTEMBER HÓ 9. NAPJÁN TARTOTT

RENDES KÖZGYŰLÉSÉNEK

ÉS

BIRÓSÁGI ÜLÉSÉNEK

VALAMINT 1932. MÁJUS 9. NAPJÁN TARTOTT

IDŐSZAKI TANÁCSÁNAK

JEGYZŐKÖNYVE

KILENCVENHETEDIK DARAB

AZ EGYHÁZMEGYE HIVATALOS KIADVÁNYA
1932.

A NAGYBÁNYAI
REFORMÁTUS EGYHÁZMEGYE
SZATMÁRNÉMETIBEN
1932. SZEPTEMBER HÓ 9. NAPJÁN TARTOTT
RENDES KÖZGYŰLÉSENEK
ÉS
BIRÓSÁGI ÜLÉSÉNEK
VALAMINT 1932. MÁJUS 9. NAPJÁN TARTOTT
IDŐSZAKI TANÁCSÁNAK
IEGYZŐKÖNYVE

KILENCVENHETEDIK DARAB

AZ EGYHÁZMEGYE HIVATALOS KIADVÁNYA
1932.

"MINERVA" GRAFIKAI MŰINTÉZET
NYOMÁSA, NAGYBÁNYA, 1932

A nagybányai református egyházmegye 1932.
szeptember hó 9-én Szatmárnémetiben tartott
rendes közgyűlésének jegyzőkönyve.

Jelen voltak:

Széll György esperes és dr. *Böszörményi Emil* e. m. gondnok elnöklete alatt:

Bodnár Béla, Bogdán Lajos, Boros Jenő, Gy. Kovács József, Magoss Ferenc és Sárközi Lajos lelkészi, dr. Farkas Antal, dr. Helmeczy József, dr. Jakó Endre, Kovássy Ákos, Nagy Béla és dr. Nagy Sándor világi tanácsbírák.

Oláh Sándor lelkészi főjegyző.

Visky Ferenc lelkészi és dr. Mártha József vil. jegyzők.

Az egyházak képviselőitében: Adorján: dr. Koronka Pál lelkész, Angi Dániel gondnok. Amac: Siető Pál l., Katona Sándor g., Apa: Gulya Géza l., Kató Gyula g., Aranyosmegyes: Szabó József l., dr. Jakó Endre presb. Atya: Sáfár Imre l., Bujáki János g. Avasujváros: Széll György l., Cseh Márton g. Batiz: Dávid Sándor l., Kacsó Zsigmond presb. Csengerbagos: Mogyóros Sándor l., Szilágyi Márton g. Dabole: Lakóczy István g. Egri: Visky Ferenc l., Magoss Gedeon presb. Felsőbánya: Spáczay Árpád l., Szigyártó Lajos presb. Halmi: ifj. Kürthy Károly l., Tóth Kálmán g. Hirip: Orosz Ernő l., Jagó Károly g. Hosszumező: Nagy Endre l., Csurka József g. Józsefháza: Nagy Pál l., Kató Gyula g. Kakszentmárton: Öry Zoltán l., Erdei József g. Kisbábony: Tóth Gábor l., Varga Antal g. Kiskolcs: Gacsályi Zsigmond l., Boros Zsigmond g. Kispereske: Molnár Lajos l., Molnár Ambrus tanító. Kőszegremete: Kovács Károly l., Henter Ambrus g. Lázári: Öry Tamás l., Kanizsay Jenő főg. Máramarossziget: Papp József l., Kisgyörgy János presb. Mikola: Magoss Ferenc l., Galgóczy Sándor főg. Misztótfalu: Kiss Sándor

l., Varga József g. Nagybánya: Oláh Sándor l., Fülep Imre presb. Nagybooskó: Takács Lajos l. Nagykolcs: Gyöngyössy Bálint l., Kocsis István g. Nagytarna: Dénes László lévita, Berei Sándor g. Ombod: Gy. Kovács József l., Szabó Lajos g. Óvári: Fehér Bertalan l., Nagy Lőrinc g. Patóháza: Barkász Imre l., Tóth László főg. Pettyén: Bogdán Lajos l., Darabán Sámuel g. Pusztadaróc: Selyeby Géza l., Szabó István g. Sándorhomok: Csüry Miklós l., Tar Bálint g. Sárköz: Kurpé Tamás g. Sárközujlak: Szabó Károly l., Deák József g. Szamosdara: Kovács Gyula l., Bihari Lajos g. Szamosdob: Bara József l., Kóka Sándor g. Szamoskóród: Kürthy Dezső l., Imre Gyula g. Szamoskrassó: Váradi József l., Jakó László presb. Szatmár: Boros Jenő és Debreczeni István l., Kovács Bálint és Nagy József pr. Szatmárnémeti: Sárközi Lajos l., Bakcsy Gergely főg. Szatmárhegy: Peleskey Sándor l., Asztalos Zsigmond g. Szatmárvári: Juhász Péter l., Papp Árpád főg. Szarazberek: Joó Kálmán l., Sarkadi Antal g. Szinerváralja: Szabó Endre l., id. Mándy Zoltán főg. Tamásváralja: Bodnár Béla l., Elek Géza g. Turterebes: Szép Kálmán l., Vári Mihály g. Vámfalu: Kolos Vince l., Cseh Mihály presb. Vetés: Szarka Károly l., Német Elemér főg.

Tanárképviselő: Ligeti Imre.

Tanítóképviselők: Kádár Károly és Szőke József.

Segédlelkészek: Kádár Miklós, Kocsmár Boldizsár, Szabó Géza.

A közgyűlés határozatai:

1. XC. zsoltár 1. versének eléneklése után esperes ur az itt olvasható imát mondotta:

Mindenható Isten! Benső áhítattal fohászkodunk hozzád s nagyságod, dicsőséged érzete tölti el valónk!

Te Uram, tiszta szentség, végtelen tökéletesség vagy. A kegyelem, jószág tündöklő fénye, áldások teljessége sugárzik alá tőled.

Mi pedig az élet gyötrődéses útjaít járva, a ránk szakadt küzdelmek terhe alatt, roskadozva tesszük a mi szolgálatunkat. Láttasd meg Atyánk a te dicsőségedet az égen és a te kegyelmességedet e földön, hogy megérezzük a te közel-létedet s erőt, bátorítást nyerjünk!

Mert nehéz megpróbáltatások alá vetettél Atyánk minket

örök tanácsodból. De nagy bizonyágtételre is hívtál el a te ügyeidben, a mi ideszakadt romániai magyar Sionunk sebei kötözgetésére s a te veteményes kertjeid, válságos helyzettel küzködő iskoláink mentésére.

Halljuk az Írás szózatát: Tégy jól a te jó akaratodból a Sionnal. De letepert az élet a maga rettenetes súlyával, tehetetlenül vergődünk a bajok özöne között – megbénulóban a kéz az áldozatos tetre.

Óh Uram, aki a te ígéd szerint megszáritod a zöldelő fát és az asszúfát aki zöldelővé teszed (Ezékiel XVII. r. 24. v.) a te titkosan munkáló lelkeddel ihless mindnyájunkat, hogy a te roskadozó anyaszentegyházad mellett mentőkézzel megállhassunk, mint egykor eleink, a mi atyáink, kik életüket sem tartották drágának, hogy tőled el ne szakasztassanak.

Mindenható Isten! Valljuk, hogy az történik, amit te felőlünk elvégeztél! De azt is tudjuk: a te kezedből jön nemcsak a leveretttség, de a felmagasztalás is! Ha Te a te lelkedet kibocsátod, megújulnak mindenek. Esedezünk, eme te lelked megújító erejét áradoztasd alá reánk, a mi nehéz küzdelmeink közepette, hogy bátorítást nyerjünk, vigasztalást vegyünk a te áldó, gondviselő kegyelmedből s magunkat hozzád, a te végtelen erő és szeretetedhez kapcsolva, diadalmasan megállhassunk az élet nagy próbáltatásai között s általa a te kegyelmed, dicsőséged hirdethessük mindenek előtt. Ámen.

Az ima után egyházmegyei gondnok ur következő beszédet tartotta:

Nagytiszteletű és Nagyságos Egyházmegyei Közgyűlés!

Én az éjszaka vaksötetében a hajnal pityumatderengésének közeledtét érzem. Ugy érzem, mintha a háboru öröksége: a vadállati ösztönök féktelen dűrvaságukból engedtek volna és emberiesebb érzelmek vettek volna erőt az emberen. Számos jelenséget látok, amelyek a világháboru és következményei által szerterombolt lelki világ és vallásos élet ébredését jelzik. Az emberiség kezd vágyni az Istent, óhajtja az Istenhez közeledést. Az utóbbi időkben ugyanis sok vezető férfiú tett olyas nyilatkozatot, melyszerint ebből a világ-összeomlásból a kivezető út egyedül az Isten útján vezethet. Legutóbb az angol parlamentben hangzott el ez a gondolat. Kis méretű látókörömben azt tapasztalom, hogy a nép vágyik a lélek-tisztaságra, a meg-

ujhodásra, az igazi lelki békére. Mindenütt — ha nem is teszik még, de legalább már — erősen hangoztatják a Szeretetet. Az áldozatosság szélesebb körben hódít, ha csappan is összecszerüleg a jótékonyság a gazdasági, az anyagi élet vészes legyengülése következtében; de ezek az erények hova-inkább nagyobb tömegeket kezdenek áthatni. A vallásos érzés külső megnyilatkozása is mintha kedvezőbb képet mutatna: tapasztalatom szerint növekedik a templom látogatottság. A templomokat áhítatos emberek hova-tovább inkább benépesítik és mohón kezdi felszívni a lélek az Isten ígését. Egyháztársadalmi intézményeink egyenest lüktető életet mutatnak; elsősorban Nőszövetségeink, melyek azt hiszem várakozás felett beváltották hozzáfűzött reményeinket; a bibliakörök, ifjúsági szervezeteink szaporodnak s nagyra értékelhető áldásos munkát végeznek Isten országának fundamentális újraépítésében. Ezeket olvasom ki az előttünk fekvő esperesi jelentés statisztikai adataiból is.

Igaz ugyan, hogy a háboru utáni években győzedelmeskedő destruktív irányzatokat nem volt képes megsemmisíteni a Vallás örök emberi érzése s talán sohasem is fogja ezt teljesen megsemmisíthetni. Mert ez is az emberi jellegből ered. De halványulni érzem ennek hatását az emberi nemre. Olvas-tam olyasfélét is, hogy maga az Isten-tagadás is éppen vallásos érzésénél próbálja megközelíteni az emberiség egyrészét. Tapasztalhatjuk, hogy napjainkban több szekta keletkezik; új ál-apostolok lépnek fel egyházaink megrontására. De mindezek a hajnalhasadásra vonatkozó tételeket erősítik. Mert a vallásos érzés ébredésére gondolják építhetni céljaikat, mert érzik ők is, hogy az emberekben kezd ujjaéledni a vágy a Mindenható után.

Az is igaz, hogy az anyagi élet és jólét rohamos esést mutat. Most napjainkban inkább, mint azelőtt. A legvészes-
sebb közgazdasági krízist éljük. De ez csak természetes, mert a lélek krízise maga után kell vonja a közgazdaság válságát is éppenugy, mintahogy egy lelki betegség gyöngíti és betegg^é teszi a testet. Az okot kell tehát meggyógyítanunk, hogy elmúlják az okozat. Hiába konferenciáznak a vezéregyéniségek az emberiség jólétének kedvezővé tétele tárgyában, míg a lélek beteg, addig nem tudnak orvosságot találni. A Lelket kell teljesen egészségessé tenni, azt kell meggyógyítani és akkor lassan elmulik a közgazdaság világkrízise is.

Az elmondottakkal adva van az irány. A vallásos élet erősítése, fejlesztése, az emberiség helyes irányba nevelése. Ez az irány, ez az út, az egyházak iránya, útja. Reájuk vár a gyógyítás óriási munkája. Már láthatjuk, hogy maga a kezdet máris – habár csak kezdeti – eredményeket adott és láthatjuk, érezhetjük, hogy az irány, a mód helyes. De még csak a kezdet kezdetén vagyunk. Az egyházakon fog múlni a győzelem, Isten országának és ezzel az emberiség boldogulásának és boldogságának a győzelme. Ha valaha, most kell az erőket összefogni és megfeszíteni. Erről a helyről egy élet tapasztalatai figyelmes szemlélődése alapján, veszteségek és balsors által megedzve elsősorban titeket kérlek Isten elhívott szolgálói: lelkészek és tanítók, aztán titeket világi testvéreim, mindnyájatokat, akikben már felébredt a talán szunnyadozó Hit: szolgáljátok az Istent megfeszített minden erőttökkel, tehetségetekkel; ne csüggedjete, ne fáradjatok a szünetelést nem tűrő munkában, folyton és folyton dolgozzatok egyházunk által megkezdett és jól bevált, sikerrel bízható irányban, főleg a belmissió útján; kapcsoljuk magunkhoz az ébredező emberiséget, ne engedjük át más irányzatok befolyásának és könnyű prédájának. A lelkek terhesek vágyakozással. Kérem, követelem, hogy fel a szünhetetlen munkára az Isten útján, egy akarattal, egy lélekkel, Isten dicsőségére, az emberiség boldogságára! Vessétek szívetekbe meggyőződésül azt, amivel ennek a széknak elfoglalásakor gyöngye szavaimat végeztem, amit hiszek, rendületlen hiszek, amihez az életemet hozzáfőmáltam, amihez cselekedeteimet igazítom, az én jelmondatomat: „Aki hitét megtartja, megtartja azt a Hit”. E beszéd után gondnok ur üdvözölve a megjelent alkotó tagokat

a közgyűlést megnyitja.

2. A megjelentek számbavételére elnökség Dávid Sándor lelkészt kéri fel, akinek feljegyzése alapján e jegyzőkönyvbe elől felsorolt jelenvoltakat

közgyűlésünk alkotó tagokul elismeri, id. Kürthy Károly lelkész és dr. Ajtai Nagy Gábor vil. főjegyző távolmaradását igazoltnak veszi.

3. Az alkotó tagok között nyomtatásban szétosztott tárgysorozat esperes ur által bejelentett több rendbeli pótlással kiegészítve

a tárgyalás sorrendjéül elfogadtatik.

4. A jegyzőkönyv hitelesítésére

közgyűlés elnökségen és jegyzőkön kívül Boros Jenő és dr. Harcsár Géza urakat küldi ki. Hitelesítés helye: Szatmár; ideje f. évi szept. 19. d. e. 10 óra.

5. Az 1931. évi esperesi jelentés nyomtatásban megjelent s a közgyűlés alkotó tagjainak előzetesen megküldetett, ezért felolvasottnak tekintetik. (Lásd e jegyzőkönyv mellékletei között.

Közgyűlésünk esperes urnak az egyházközségek belső és külső életére vonatkozó 1931. évi jelentését úgy egyes tételeiben, mint összességében tudomásul veszi s e jegyzőkönyvéhez mellékeli. Esperes urnak a jelentés összeállításának gondos, nagy munkájáért köszönetet mond.

Mig egyfelől aggódó lélekkel veszi tudomásul esperes urnak az anyagi és lelki válság súlyosan romboló kártevéseire utaló megállapításait és adatait, másfelől bizó hittel, reménykedő lélekkel és tettekre szelhatározással fogadja az egyedül helyes irányt jelölő és jó eredményt biztosító atyai tanácsait, utasításait, melyek az őrállók kötelességeinek fokozottabb mértékben való teljesítését, anyaszentegyházunk valamennyi tagjának lankadatlan buzgóságát és áldozatkészségét s mindezek mellett az Istenben való bizodalom rendíthetetlenségét jelölik meg a gyógyítás és gyógyulás hathatós eszközei gyanánt.

Éppen ezért figyelemmel e tárgyban tett előző évi határozataira is, ott ahol az észlelt hiányok megszüntetéséről még most sem gondoskodtak s a lelki élet ujlását évek óta sürgető intézkedéseket mindeideig nem foganatosították, vagy elhanyagolták, közgyűlésünk a legszigorubb intézkedések megtételére határozza el magát és rendeli a következőket:

Kispeleske és Pusztadarócz lelkészei és presbítériumai, mivel hétköznapi istentisztelet nem tartatott náluk, Sárközujlak és Vetés lelkészei és presbítériumai, mivel vasárnap délután sem biblia magyarázat, sem kátémagyarázat nem tartatik, Atya, Patóháza és Pusztadarócz lelkészei és presbítériumai, mivel csak imádkozással végzik a vasárnap délutáni istentiszteletet-, végül a jelentés 5. pontja alatt névszerint fel-

sorolt 23 egyház lelkészei és presbítériumai, mivel adventben és böjtben bibliamagyarázat, sőt még bibliaolvasás sem tartatott, Nagylarna és Pusztadaróczi lelkészei és presbítériumai, mivel az iskolásgyermekben a vasárnapi istentiszteleteken való részvételről nem gondoskodnak: fegyelmi felelősség terhe alatt hivatnak fel, hogy mindezen mulasztásokat azonnal kiűszöböljék ki, ebbeli kötelezettségüknek haladéktalanul tegyenek eleget, s erről f. évi dec. hó 31-ig esperes urnak jelentést tegyenek! Az egyházmegye elnökségét pedig felkéri, hogy ahonnan jelentés nem érkezne, sem megfelelő igazolás arra nézve, hogy ezek a mulasztások pótolva lennének, a fegyelmi eljárást nevezettek ellen megindítani méltóztassék.

Az esperesi jelentés 7–11, 23 pontjai alatt megállapított mulasztások megszüntetésére is nyomtatékosan utasítja közgyűlésünk újól az ott megnevezett egyházközségek lelkipásztorait, mert további kifogást, halasztást a belnissiói munkaágak beindítása terén el nem fogad, sem nem tűr. És figyelmébe ajánlja ezeket a kérdéseket az illetékes presbítériumoknak is, kiknek kötelessége és felelőssége egyaránt kiterjed a gyülekezetek lelki és anyagi ügyeire s magatartásuk nyomán fakad áldás, előhaladás megépülés, vagy hanyatlás és romlás mindkét területen.

Annakokáért a legszigorubb figyelmeztetéssel fordul közgyűlésünk a presbítériumokhoz és presbiteretekhez, hogy egyfelől az egyházi adóteher viselésének terhét lerázni akaró veszedelmes áramlatnak és közhangulatnak keményen állani, az egyházi belhivatalnokok járandóságának kiszolgáltatásában szeretettel és jóakarattal közremunkálni, az egyházker. és egyházmegyei, közalapi tartozások pontos kiegyenlítésének ügyét lelkükre venni, mindezen kötelességeket hűséggel teljesíteni, a legszentebb kötelességeknek ismerjék, másfelől pedig álljanak oda lelkesülük mellé akkor is, ha a lelkiélet megújítását, egy új, nálunk talán buzgóbb és Istennek tetszőbb s az ő szent országának eljövételét sikeresen munkáló

nemzedék felnevelése érdekében kérik és várják segítségöket, támogatásukat, talán biztatásukat.

Általában véve az 58/931 sz. határozatát ezen s az itt nem érintett többi kérdések tekintetében is fenntartja, megújítja, s illetékesek komoly figyelmébe ajánlja.

Az esperesi jelentés 50. 51. pontjával kapcsolatos további kérdésekben egyébként a számvevőszék előterjesztései kapcsán történik intézkedés.

Végül közgyűlésünk a dr. Nagy Sándor tanácsbíró ezen javaslatát: „1. Nyomatékosan felhívatnak a gyermek istentiszteletek bevezetésére s a lelkészek e rendelkezés végrehajtását jelentsék minden év dec. 1-ig az esperesi hivatalnak. 2. Minden gyülekezetben napló fektetendő fel a presbíterek urvacsorával éléséről. Az urvacsora osztást követő presbíteri ülésen e napló felvasandó, a mulasztók igazolásra felhivandók. Aki a presbíterek közül 3 ízben igazolatnúl elmarad az urvacsorától, fegyelmi uton fosztandó presbíteri tisztétől. Minden gyülekezetben az urvacsoraosztás a presbitereken kezdendő meg.” Valamint Debreczeni István módosító javaslatát „közgyűlésünk kötelezze a presbítereket, hogy évente legalább háromszor urvacsorával éljenek, amennyiben ezt elmulasztanák, fegyelmi-uton fosztassanak meg állásuktól“ a megejtett szavazás során szótöbbséggel elvetette s kimondotta azt, hogy a lelkészek személyes rábeszéléssel hassanak oda, hogy a presbíterek az istentiszteleteket minél buzgóbban látogassák, urvacsorával minél gyakrabban éljenek s így e tekintetben is jó példával járjanak a hívek előtt.

6. Tárgyaltatott a következő jelentés: „Nagyistizteletű és Nagyságos Egyházmegyei közgyűlés!

Az időközi változásokra és más fontosabb dolgokra vonatkozó jelentésemet, van szerencsém a következőkben be-terjeszteni.

I. A lelkészi karban történt változás érdemes lelkész-társunk Szaplanczay Bertalan hirtelen elhunytával állott be. Aránylag rövid ideig munkálkodott közöttünk. De odaadása,

hűsége, kiváló munkássága mindnyájunk becsülését megszerezte részére. Őt is, mint egykor a zsoldár íróit az Úr háza iránti szeretet emésztette, S kivágatása az élők földéből nem más mint többre bízta az Ő Ura közvetlen közelében, ama szózat kapcsán: Jól vagyon jó és hív szolgám! Mi pedig a körünkből elszóllított társunknak hűséges szolgálatát örökítsük meg hálás kegyelettel jegyzőkönyvünkben. — A felsőbányára megválasztott lelkész — Spáczay Árpád — jannár hó 3-án foglalta el állását. A megürült nagybányai lelkész-állomásra meghívás útján Oláh Sándor érdemes főjegyzőnk választotta meg jan. hó 24-én s állásába június hó 5-én igtattam be személyesen — egyházmegyei gondnok úr jelenlétében. — A szamoskrassói ekként üresedésbe jött lelkészi állásra meghívás útján Várady József domokosi lelkész választotta meg április hó 10-én, ki is állását június 12-én foglalta el. Helyettes lelkészül január 1-től június 5-ig terjedőleg Nagybanára Kádár Miklós volt nagykárolyi s. lelkészt küldöttem ki — ki is jan. 1-től helyettes lelkészül Nagybanára helyeztetett át. Az egyesítés alatt álló sárköz-sárközujlaki egyházba Szabó Károly lelkész oldalán f. é. jan. 10-től segédlelkészül Diószeghy Károly s. lelkész nyert alkalmazást. Szatmárhegyen Gavallér Lajos s. lelkész aug. 1-én történt eltávozásával Magoss Árpád s. lelkész alkalmaztatott s. lelkészül.

II. A tanítói karban: Bartha Bálint óvárii tanító 42 éves szolgálata után máj. hó 7-én elhunyt. Helyére meghívás útján Adorján Gusztáv, sándorhomoki tanító választotta meg. Avasujvároson mult évi október hó óta helyettesül működő Puy Géza okleveles tanító Tasnádról f. é. hó -án rendes tanítóul választotta meg. Ferenczy Károly (oklevél Nagyenyed 1932. jun.) tanító aug. 20-án — mint rendes tanító — nyert elhelyezést, működése után rendes alkalmazást.

Hatáskörömből folyólag Koós Elek kántortanítót Szamosdobon h. kántorul ez évre megerősítettem. Úgyszintén Bilkay Gizella tanítót az 1932/933. isk. évre helyettes tanítóul Egriben.

III. A 2/931, 54/931 és 57/931 és 60/931 sz, a. igazolásra felhívott egyházak — közgyűlésünkről elmaradásukat, illetőleg szavazat nemadásukat igazolták. Az 58/931 sz. alatt *a - g* pontokra vonatkozólag igazolást kértem az illetőktől. De az igazolás nagyon szegényes- és keveset mondó. Épp ezért a leg-erélyesebb intézkedés szükségessége forog fent — amint ez

már kitűnik az egyházlátogatási j.-könyvekre vonatkozó jelentéséből is. — A 95/931 sz. a. egyházmegyei közgyűlés intézkedése folytán az egyházmegyei elnökség — megtette a kívánt lépést s a mulasztást elkövetőt — rendbűntetésül megintésben részesítette.

IV. Az egyházmegyei elnökség jóváhagyása folytán engedélyt nyertek a következő egyházak *ideiglenes* kölcsönfelvételére az I. t. c. 15. § a d) pontja alapján: 1. Amacz 8800 lei, 1931. nov. hó s 1932. május 1000 leire; 2. Szatmárhegy 9 ezer lei 1932. április; 3. Egri 14700 lei ápr. 21; 4. Máramaros-sziget 60000 lei 1932. aug. 5. Szinérváralja 14 ezer lei aug. hó. Az egyházmegyei gyűlés 82/931. és 84/931. sz. határozata alapján a halmi egyháznak és a kakszentmártoni egyháznak kiegészített presbíteri határozata folytán — a kézimunka váltáságot 60 leiben, az igásnapszámot 100 leiben — illetőleg kakszentmártonban a kézi napszám váltáságot 50 leiben s az igás napszámét 150 leiben állapítottam meg.

V. Az egyházmegyei gyűlés 5/931. 3. ik pontjában foglalt megbízás folytán az elnökség, a tanácsbírói- és jegyzőikar az egyházmegyei népiskolai segélyalapok felhasználható 1930. évi kamatjából 16 ezer lei segélyt osztott szét a következő egyházaknak: 1. Amacz, 2. Erdőszáda, 3. Hirip, 4. K-Remete, 5. Ombód, 6. Óvári, 7. Szamosdara, 8. Szamoskrassó, 9. Szárazberek, 10. Szatmár. Viszont a tavalyi felhatalmazás folytán — az 1931-ik évről — a régi tanítói gyámegyleti tőke kamatjából özv. Gecsey Istvánné és Fábián Istvánné tanító özvegyeknek 164 – 164 lei adatott ki segélyül.

VI. A Helmeczy József és Nagy Frigyes ösztöndíj alapok 1930. évi kamatai: Visky Ferenc lelkész- és Adorján Gusztáv s homoki tanítónak a szatmári gimnáziumban tanuló és jó előmenetelű fiainak 1000 – 1000 lei adatott ki. Sipos Béla szatmárhegyi kántor segély kérvénye — fia érdekében — elutasított ugyan — mert nem tanító — de a bizottság kérésére esperes által az egyházmegyei f. számla alapból 700 lei segélyben részesült.

VII. Az egyházmegyei közgyűlés 5/931. VIII-ik pontjára sajnálattal kell jelentenem, hogy a patóházai, pusztadaróci, szatmárudivarii egyházak többízi felhívásom ellenére — máig sem szolgáltatták be a vagyonleltárukat. — Sőt Vámfalú, —

Vetés, Hirip – sok sürgetés után, még ma sem terjesztették be költségvetésüket.

VIII. Terhes kötelességem, állásomból folyólag közgyűlésünk figyelmét felhívni a rohamosan szaporodó egyházi adóhátralékokra. Eddig is aggodalomra adtak okot sok helyütt – de most – útlejtőkre kell állanunk már – mert nagy veszedelemmel fenyegetnek és sok helyen. Az esperesi jelentés 50-ik pontja szerint a belhivatalnoki fizetési hátralékok a vizitációs jegyzőkönyvek alapján 32 egyházban a múlt évről (de ebben nincs befoglalva – az előző évi hátralék még) 312112 lei. Egyházmegyei, egyházkerületi, egyházi adóhátralék 42 egyházban 333394 lei (ebből egyházmegyei adóhátralék aug. 3-i kimutatás szerint 114.794 lei) összes bejelentett hátralék: 645 506 lei. A vizitációs jegyzőkönyvek alapján – megsűrgettem a hátralékok befizetését az egyes egyházaknál, úgy a belhivatalnokok, mint az egyházmegye és kerület részére. – Az eredmény igen kevés! A nagytiszteletű közgyűlésnek kell szavát felemelni s intézkedést tenni, mert egyes belhivatalnokaink – nagyon nehéz helyzetbe juthatnak. Sőt maga az egyházmegyei pénztár sem tud eleget tenni kötelezettségeinek. De meg, egyes egyházaink – neveket nem említek – még oda jutottak, hogy az egyházmegyei és kerületi hátralékos tartozásaik alatt szinte roskadoznak.

Jelentésem zártán vagyok

Avasújváros, 1932. szeptember 4-én.

kiváló tisztelettel:

Széll György sk.
esperes.

Közgyűlésünk esperes urnak az időszaki változásokra és más fontosabb ügyekre vonatkozó jelentését tudomásul veszi és az egyes pontokra vonatkozólag így határoz:

1. A nagybányai egyház érdemes lelkészének néhai *Szaplonczay Bertalannak* váratlan és korai halálát őszintén fájlalja s midőn áldott emlékét kegyelettel örökíti meg jegyzőkönyvében, hitét, buzgóságát, munkakészségét, széles körre kiterjedő és eredményes munkásságát követésre méltó példa gyanánt állítja oda egyházmegyénk hivatalosai elé. Ő meghalt, hogy megpihenjen fáradalmai után, de é

munkáiban s azokban az intézményekben, miket szívós akarattal, egyedül Istenre nézve, az Ő dicsőségére hívott életre;

tudomásul veszi, hogy a felsőbányai egyházba Spáczay Árpád volt nagybányai segédlelkész,

a nagybányai lelkészi állomásra Oláh Sándor volt szamoskrassói lelkész

a szamoskrassói lelkészi állomásra viszont Váradi József volt domokosi (dési egyh. megye) lelkész választottak meg – mindhárman meghívás útján – s iktattattak be a jelentés szerint. Hasonlóképen tudomásul veszi a jelentésben foglalt segédlelkészek alkalmazását s amazokra úgy, mint ezekre Isten áldó és megszentelő kegyelmét kéri, őszintén kívánva, hogy buzgó munkásságuk nyomán fakadjon áldás gyülekezeteikben s térjen dicsőség Isten szent nevére.

2. A hosszú éveken keresztül hűséggel forgolódott Bartha Bálint óvári-i tanító haláláról részvéttel értesül közgyűlésünk s emlékét részvétellel jegyzi fel ebben a jegyzőkönyvben. – Adorján Gusztáv óvári-i, Puy Géza avasujvárosi, Ferenczy Károly adorjáni, Makray Emma turtarebesi rendes tanítókat ezen állásaikban véglegesen megerősíti, Koós Elek (Szamosdob), Bilkay Gizella (Egri) és Bátor Zsófia (Hirip) helyettesi alkalmaztatását tudomásul véve. Isten segedelmét kéri fontos munkálkodásukra.

3. a jelentés III – VI. pontjai alattiakat helyesséssel veszi tudomásul.

4. A vagyonleltárát és költségvetését be nem küldött egyházak lelkészeinek mulasztása felett rosszszalását fejezve ki közgyűlésünk, Szatmárudvariba Oláh Sándor, Patóházára, Pusztadarócra, Vámfaluba Siető Pál számvevőket kiküldi ezek elkészítése végett. Kiküldöttek költségei az illető lelkészek által térítendőek meg. Megjegyeztetvén, hogy Hirip és Vetés azóta eleget tettek ebbeli kötelezettségüknek.

5. Esperes urnak az egyh. hátrálékokra, az egyházak és iskolák anyagi nehézségeire vonatkozó előterjesztését nagy sajnálattal és a jövőendő károk és veszteségek miatti méltó aggodalommal veszi

tudomásul közgyűlésünk, vonatkozó intézkedéseit azonban az egyh. megyei számadások tárgyalása kapcsán teszi meg.

7. Egyházkerületünk f. évi közgyűlésének a hétköznapi istentiszteletek megtartása, a más felekezetek és szekták elleni védekezés, a vadházasságban élők törvényes házasságkötése és a f. év végéig megejtendő lélek számlálás tárgyában hozott 20 sz. határozatát

közgyűlésünk tudomásul veszi s az abban foglalt rendelkezések lelkiismeretes betartására az illetékes tényezőket a maga részéről is nyomatékosan utasítja.

8. Olvastatott egyházkerületünk f. évi közgyűlésének a tanítói minimális fizetések kiszolgáltatása és a természetbeni járandóságok értékelési kulcsának megállapítása tárgyában hozott 21/k sz. határozata.

Közgyűlésünk a kerületi határozatot tudomásul véve nem szűnik meg ismételt nyomatékkal s magyar felekezeti iskoláinkért aggódó szeretettel hangoztatni, hogy egyházaink, presbiteriumaink megértve már valahára a változott idők figyelmeztető szavát, iskoláink felett a tanítói fizetések teljes és pontos kiszolgáltatásával áldozatos elődeink példáját követve féltékeny gonddal és kitartó szeretettel őrködjenek, hogy fajunk, anyanyelvünk és egyházunkhoz való hűséges ragaszkodásunk az utókor tiszteletét és hálaát méltán kiérdemelje.

A tanítói természetbeni járandóságok értékelési kulcsának megállapításával esetről-esetre a 33/928 sz. határozatával kiküldött bizottságot bízta meg.

9. Kerületi gyűlés f. évi 24 sz. határozata, mely az 1932 – 33 isk. évtől kezdve a közép és elemi isk. növendékektől eddig szedett 10, illetve 5 Leis díjakat megszünteti

örvendetes tudomásul szolgál.

10. Olvastatott a 25/932 sz. ker. határozat, mellyel ker. gyűlés a 2 Lei – s kulturtaxát 1 Leire, az 1 Leis tanulmányi segélyt pedig már a f. évre 50 banira szállítja; továbbá nyomatékosan felhívja az egyházközségeket, hogy régen esedékessé vált járulékaikat soron kívül szolgáltatassák be a ker. pénztárába.

Közgyűlésünk, midőn a határozatot egyik részében örömmel veszi tudomásul, másfelől a kerületi hátralékok haladéktalan befizetését maga részéről is megsűrgeti.

11. Kerületi gyűlés 30 – 932 sz. határozatával intézkedik a „Nyugdíj és Özvegy-árva Gyámintézet” tagsági díjának 10%-kal felemelése és vagyonának elhelyezése tekintetében s egyúttal az Alapszabály 30. §-át oly értelemben módosítja, hogy a Végrehajtó Bizottságba minden egyházmegye 1 – 1 szavazati joggal felruházott lelkészi tagot küldhet.

Közgyűlésünk a határozatot azon megjegyzéssel veszi tudomásul, hogy a Nyugdíj intézet ügyében az egyh. m. lelkész-értekezlet javaslatai során óhajt a kerületi gyűlésre előterjesztést tenni; a Végrehajtó Bizottságba egyh. m. részéről Oláh Sándor n-bányai lelkészt küldi ki.

12. Egyh.-ker. közgyűlésnek a Nyugdíj és Özvegy-árva Gyámintézet Alapszabályai 6 §-ának kiegészítése tárgyában hozott 33 – 932 sz. határozata tudomásul szolgál.

12/a. Egyh. ker. közgyűlés 94 – 1932 sz. határozata, melyben kimondotta, hogy a szatmári egyházmegyéhez tartozott 9 egyházközséget e. m. közgyűlésünk 65/931 sz. javaslatára véglegesen meghagyja a nagybányai egyházmegye kebelében és e kérdésben minden további lépést megszüntet

megnyugtató és örvendetes tudomásul szolgál.

13. A sárközi és sárközujlaki egyházak egyesítése tárgyában az 59/931. sz. határozattal kiküldött bizottság 1931. nov. 26-án a helyszínen felvett jegyzőkönyvében s vonatkozó összes íratoknak beterjesztése mellett jelenti, hogy a két gyülekezet egyesítését az illetékes presbitériumok külön külön elhatározták, majd együttes gyűlésükben is megállapodtak arra nézve, hogy a sárközujlaki lelkészi állomás megüresedéséig, tehát egyelőre ideiglenesen közös segédlelkészi állomás szervezése útján biztosítják a lekipásztori teendők ellátását. Más tekintetben mindkét egyházközség fenntartja teljes önállóságát, így az egymásközötti közigazgatási viszonyt és az ebből származó jogokat és köteleességeket szabályozó végleges megállapodást, vagy egyezséget egyelőre nem létesítettek, mivel annak alkaima

csak a sárközujlaki rendes lelkészi állomás megüresedése esetén következik be.

A segédlelkész javadalmát a sárközujlaki lelkész biztosítja azáltal, hogy teljes ellátást és havi 500 Lei készpénz fizetést ad számára, míg a sárközi egyház a lelkészi javadalmat képező lakást, 20 m³ tüzfát és terményjárandóságot, végül 10 hold lelkészi föld hozamát bocsátja segédlelkész rendelkezésére.

Ezt a határozatot és megállapodást érdekelt felek meg nem felebbezték s Püspök ur idejében intézkedett segédlelkész kinevezése iránt, ki állását elfoglalta, szolgálatát megkezdte és közmegelegedésre folytatja.

Közyűlésünk kiküldött bizottság jelentését és jegyzőkönyvében foglaltakat helyesléssel tudomásul veszi, a sárközi és sárközujlaki egyházközségek egyesítését jóváhagyja, esperes urnak e kérdésben tett. indézkedéseit helyesléssel tudomásul veszi s jelen határozatot a főt. egyházkerületi közgyűlésre iratokkal együtt felterjeszteni rendeli.

14. A vámfalui presbiterium f. évi ang. 20 án tartott gyűlésében törvényszerűen elhatározta, hogy 1896-ban feladott 1 tanerős felekezeti iskoláját I – VII. osztállyal visszaállítja, úgy hogy a választandó férfi tanító egyben az egyház organista kántora is legyen. Becsatolja a szervezendő kántor-tanítói állás díjlevelét 3 példányban, melynek összértéke presbiterium szerint 25065 Lei.

Közyűlésünk a vámfalui presbiteriumnak nemes áldozatkészségről tanuskodó s követésre méltó elhatározását örömmel és dicsérettel veszi tudomásul.

A kántortanítói díjlevelet maga részéről jóváhagyja és végleges megerősítés végett az egyh. ker. közgyűlésre felterjeszti.

15. Az óvári-i egyház presbiteriuma 1932. évi márc. 21-én 4 szám alatt az egyházi közteherviselés megváltoztatása tárgyában hozott határozatot és kimondotta, hogy az egyházi adót nem az eddigi gyakorlat szerint t. i. az állami adó alapul vétele mellett, hanem az ingatlan területe után veti ki az egyház-község tagjaira.

Ezt a határozatot Szilágyi Endre egyháztag, egyházközségi főgondnok törvényes határidőn belül megfelebbezte. Felebbezésében előadja, hogy felebbezett határozat egyéni célokat

szolgál, személyes érdekekből fakad és igazságtalan, mert eszerint az egyházközség tagja a földbirtok nagysága (holdak száma) szerint adóznak s egyformán fizetnek azok, akiknek közelfekvő, jó minőségű, jól jövedelmező és értékes földbirtokuk van, s azok akiknek földbirtoka mind minőség, mind jövedelmezőség és érték tekintetében gyengébb, sőt részben teljesen értéktelen.

Megállapítást nyert különben, hogy presbiterium idézett határozata tulságos szűkszavu s egyáltalában nem nyújt felvilágosítást arra, hogy a közteher eképeni megváltoztatása milyen indokból és szükségből fakad, miféle előnyöket biztosít az eddigi adózási rendszerrel szemben, valamint azt sem részletezi, (ami nélkülözhetetlen egy új adókulcs életbeléptetése esetén) hogy mennyi ingatlan után, mennyi összegű termény, készpénz, vagy szolgálmány teljesítésére lettek kötelezve az egyházközség tagjai?!

Közgyűlésünknek elvileg nincs kifogása az ellen ha az óvári-i presbiterium egy jobb s a mainál igazságosabb adókulcs megállapítására törekszik, ezért idézett határozatot, mint alapot, a felebbezés elutasításával jóváhagyja; egyben azonban elkötelezi presbiteriumot, hogy az adókulcsot – figyelemmel az egyháztörvény idevonatkozó rendelkezéseire – közgyűlésünknek mutassa be.

16. A szatmárgörbedi egyházból Lengyel János, Mikolából Mándi Bertalan, Kőszegremetéről Libik Árpád és Kovács Ilona tanítók illetve tanítónő fizetés kiszolgáltatási ügyben panasszal fordulnak a közig. Birósághoz. Hogy a Biróság előtt panaszuk érdemben elbírálható legyen, a f. évi 21/k. számú ker. határozat szerint egyh. m. közgyűlés van hivatva a természetbeni járandóságok értékelésének kulcsát megállapítani.

A tanítói díjlevelek értékelésére 33/928 sz. a. kiküldött egyházmegyei bizottság közgyűlésünket megelőzően foglalkozván nevezett tanítók fizetésének értékelésével:

Lengyel János szatmárgörbedi tanító fizetését	23.694 Leire,
Mándi Bertalan mikolai tanító fizetését	28.300 Leire,
Libik Árpád k.-remetei tanító fizetését	24.443 Leire,
Kovács Ilona k.-remetei tanítónő fizetését	20.000 Leire

értékelte a f. évre.

Közgyűlésünk ezen értékeléseket megerősíti és e jegyzőkönyvi számot már most hitelesítve, az értékelésről felvett bizottsági jegyzőkönyvnek kapcsául átteszi az ügyiratokkal a közigazgatási bírósághoz.

17. A kakszentmártoni egyházközség megismétli múlt évben tartott közgyűlésünkön lélekszám kiigazítás iránt előterjesztett kérelmét, miután eleget tett közgyűlésünk 94–931. sz. azon utasításának, hogy lélekszámát az egyház önmaga számlálja meg s e számlálás eredményéhez képest hiteles igazolással terjessze be kérelmét elintézés alá. A kiigazítással kapcsolatosan azt is kéri, hogy az egyházmegyei és kerületi adók egyrésze az eddig hibásan nyilvántartott és a tényleges lélekszám közötti különbözet után az egyház javára 5 évre visszamenőleg töröltessék. A becsatolt névszerinti kimutatás szerint az egyházközség lélekszáma 381, míg a felsőbb hatóságoknál 592 lélek van nyilvántartva, ami évek óta hibás, mert 1927-ben 1, 1928-ban 3, 1929-ben 6 és 1930-ban 5 volt a lélekszám szaporodás.

Közgyűlésünk a hiteles igazolással alátámasztott kérelem alapján a kakszentmártoni egyházközség lélekszámát az 1931. évre 381-ben állapítja meg s egyúttal elrendeli, hogy e megállapított és a hibásan nyilvántartott lélekszám közötti különbözet után az egyházmegyei járulékok az egyházközség terhéről 1931. január 1-ig visszamenőleg töröltessenek s felkéri esperes urat, hogy az egyházmegyei pénztárnál ilyen értelemben rendelkezni méltóztassék.

E jegyzőkönyvi számot a kérelemnek kerületi vonatkozású tárgyában felterjesztjük az egyházkerületi közgyűlésre.

18. Olvastatott egyházmegyei ügyész ur következő beadványa: „Nagytiszteletű és Nagyságos Egyházmegyei Közgyűlés! Sipos Károly és 29 társa józsefházai lakósok kérvényt adtak be a püspöki hivatalhoz. Ebben a kérvényben panaszolva egyházuk helyzetét, a mai állapotért mindenkit felelőssé tesznek, csak magukat nem. Egyebek között a következő kijelentéseket teszik:

„Kiszállt a küldöttség, amely azonnal megkezdte a kihallgatásokat, melynek során mintegy 40 személyt hallgattak ki, nagyobb részüket vallomásukra meg is eskették s mindennek

dacára egynek adtak igazat, negyvennel szemben. A hivek már a kihallgatás alatt figyelmesek lettek, hogy minden vallomás elferdítve kerül a jegyzőkönyvbe az ombódi lelkész által!"

A beadványnak ez a része a Nagy Pál lelkész ellen lefolytatott vizsgálatra s lefolytatott fegyelmi bírósági tárgyalásra és ítéletre vonatkozik.

Tovább a következő súlyos kijelentéseket tartalmazza a beadvány:

Nagytiszteletű Esperes urunk nem sokat törődve nehéz helyzetünkkel és többször tapasztaltuk a Nagyt. Esperes urnak hozzánk való rosszlelkűségét stb. stb. itt újból kitűnik a Nagyt. Esperes urnak, valamint az egyházmegyének egyházunkra rossz hatást tevő gyámság alá való helyezése, mely utóbbi annyira felháborította egyházunk híveinek lelkiállapotát, hogy nagy része hívő lesz, másik része pedig olyan véleményen van, hogy mindaddig adót nem fizet, míg egyházunkba a választás meg nem történik.

„Most pedig, miután Egyházunk állapotát a végveszedelem teljes összeomlással fenyegeti, ennek megmentésére kérjük és követeljük a Főt. Püspök urtól ez alábbi intézkedések sürgős megtételét Egyházunk érdekében"

„Először: Szünjön meg azonnal a gyámság,

Másodszor: a gondnok és Presbiterium megválasztása.

Harmadszor: ezáltal a rend és nyugalom helyreállítása.

Negyedszer: egyházunkból a jelenlegi lelkész elhelyezése.

Végezetül ha ezen követeléseink eredménytelen volna, úgy egyházunk további állapotáért felelősséget nem vállalunk,
Választ !"

Ugy tartom sem egyházmegyénk, sem egyházmegyei bíróságunk, sem köztisztviselőink és közbejárók elöl esperesünk, sem más funkcionáriusaink nem tűrhetik el azt, hogy az egyházközségnek az egyházzal szemben fennálló kötelelességeiről megfélemedezett, félrevezetett népe ilyen kommunista ízű beadványban, a valótlanosságok és sértegetések áradatát zúdítsák reájuk, miért tisztelettel azt indítványozom

méltóztassék megállapítani azt, hogy Sipos Károly és 29 társa elkövette a Btkv. 262 §-ába ütköző hatóságok és azok küldöttei elleni rágalmozás vétségét s megadni a felhatalmazást arra, hogy nevezettek ellen a büntető eljárás folyamatba tétessék.

Tisztelettel Dr. Harcsár Géza egyházm. ügyész."

Egyházmegyei közgyűlésünk megdöbbenéssel állapítja meg újól, hogy a józsefházai gyülekezet tagjai huzamos idő óta tartó, egyházuk életmenetét károsan befolyásoló és akadályozó, egyenetlenséget keltő és gyűlölködő viselkedésükkel nem akarnak felhagyni s az ottani előző nemzedék rossz példáját követve állandóan szítják maguk között a visszavonás, háborgások tüztét, – most pedig alaptalan vádaskodásaik során felettes hatóságaik rágalalmazására vetemedtek. Tekintettel ezekre, közgyűlésünk ügyész ur indítványát indokaival együtt magáévá teszi és elrendeli, hogy Sipos Károly és 29 társa józsefházai lakosok ellen a Btkv. 202. §-ába ütköző, hatóságok és azok kiküldöttjei elleni rágalmozás vétsége miatt a büntető eljárás folyamatba tétessék. Miről esperes ur kivonaton értesítendő lesz.

19. A máramarosszigeti presbitérium 1932 évi július hó 24-én szabályos formák között tartott gyűlésének 5. sz. határozatával, figyelemmel a közig. bíróság 87/930 sz. végzésére is, az Eh. III. tc. 13. §-ában foglalt adókulcsot fogadta el, illetve léptette életbe.

Közgyűlésünk a máramarosszigeti presbitérium idézett határozatát jóváhagyja s az abban foglalt új adókulcsot megerősíti.

20. A nagybányai egyházközség f. évi január 2-án tartott gyűlése 3. sz. határozatával a megürült lelkészi állás betöltése céljából megállapítja a lelkészi díjlevelet, melyben a személyhez nem kötött javadalom évi összege természetbeni lakáson, kerten és stólán kívül különböző címeken 55420 Lei, személyhez kötött javadalom pedig rendkívüli segély címen 42000 Lei. Az ujonnan kiállított díjlevél tehát ugyanazon javadalmi tételeket tartalmazza, mint amennyi fizetést díjlevele alapján előző lelkész élvezet.

Közgyűlésünk a törvényszerű határozat alapján ujonnan kiállított s 3 példányban becsatolt díjlevelet jóváhagyja és felterjeszti megerősítés végett az egyh. ker. gyűlésre.

21. Az apahegyi presbitérium az állami iskolaszék megkeresésére a f. isk. évre is megújította azon előző évi határozatát, hogy az egyház iskoláját tanítás céljára az állami iskola

növendékei részére átengedi. Az átengedés okai, feltételei és körülményei ugyanazok, mint az előző két évben voltak.

Közgyűlésünk az apahegyi presbiterium vonatkozó (f. évi jun. 14-én tartott gyűlése 3 sz.) határozatát indokaira és kikötéseire tekintettel jóváhagyólag tudomásul veszi és megerősíti.

22. Az ombódi presbiterium f. évi aug. 4-én 5 sz. a. hozott törvényszerű határozatát, melyben kimondja, hogy az egyháztagok pénzbeli fizetési kötelezettségein könnyítendő, a közmunkát természetben végezteti s annak váltságdíját gyalogosoknál 50, tehénfogattal bíróknál 100, ló és ökörfogat után pedig 150 Leiben állapítja meg:

közgyűlésünk megerősíti.

23. Az aranyosmegyesi egyházközség presbiteriumát a terményárak leesése és tőkéi után esedékes kamatok be nem fizetése arra kényszerítették, hogy a f. évi költségvetés egyensúlyának biztosítására az egyház „Csonkás föld ár” alapjából 10.000 Lei kölcsönt vegyen igénybe, melyet 1932 dec. 31-ig az alapnak visszafizetne. (46/1931 sz. presb. hat.)

Közgyűlésünk utasítja presbiteriumot, hogy a kérelemhez az összes presbiterek aláírásával ellátott biztosítéki okiratot terjesszen be az esperesi hivatalhoz.

Ilyen okirat mellett a presb. határozatot jóváhagyjuk s az egyh. ker. gyűlésre felterjesztjük.

24. A csengerbagosi presbiterium f. évi július hó 10-én hozott 3 sz. határozatával 25.000 Lej kölcsön felvételéhez kéri a felsőbb hatóságok utólagos jóváhagyását. A kölcsönösszeg hátralékos rendkívüli adókból nyerne fedezetet.

Közgyűlésünk presb. határozatához azzal az utasítással adja jóváhagyását, hogy annak törlesztését illetve visszafizetését a befolyandó rendkívüli adókból presbiterium pontosan eszközölje felelősség terhe mellett.

E jegyzőkönyvi számot iratokkal ker. gyűlésre felterjesztjük.

25. A máramarosszigeti presb. f. évi jun. 9-én tartott gyűlésében – a múlt évi számadások tárgyalása során – megállapította, hogy úgy az ingatlanok bérösszege, mint az egyh. adók múlt évben még 50%-ban sem folytak be az egyház

pénztárába. Emiatt a különböző egyházi alapokból 185 387 Leit kényszerült az egyházi pénztár a rendes kiadások fedezetére igénybe venni. Egyuttal kimondja, hogy ezen összeget kölcsönül veszi fel s azt az alapoknak 10 év alatt egyenlő részletekben 8°/_o-os kamattal visszafizeti az egyház ingatlanainak jövedelmeiből.

Egyházmegyei közgyűlésünk a kölcsön felvételét az összes presbiteriek aláírásával ellátandó s esperesi hivatalhoz az íratokhoz csatolás végett beterjesztendő biztosítéki okírat mellett jóváhagyja s e határozatot az egyh. ker. gyűlésre felterjeszti.

26. Az ombódi presbiterium f. évi aug. 4-én tartott gyűlésében 4 sz. a. az „egyházfenntartási alap”-ból 9000 Lei kölcsönnek felvételét mondotta ki, mert a nagymérvű egyh.-adó hátralék miatt sem egyházi, sem állami kötelezettségeinek nem tud az egyházközség eleget tenni.

A kölcsönt 3 évre veszi fel még pedig a folyó és jövő évre kamatmentesen, 1934 évre 8°/_o kamattal.

Közgyűlésünk presb. határozatát azzal az utasítással hagyja jóvá, hogy az alap javára az összes presbiteriek aláírásával ellátott biztosítéki okírat állítandó ki, beterjesztve az esperesi hivatalhoz.

E határozatunkat a ker. gyűlésre felterjesztjük.

27. A kispaleskei presbiterium f. hó 4-én tartott gyűlésének 1 sz. határozatában kimondotta, hogy az egyh. megyétől ideiglenesen felvett 13000Lei rendes kölcsönül veszi fel 10 év alatt leendő visszafizetésre.

Közgyűlésünk presb. idézett határozatát jóváhagyja s e jegyzőkönyvi számot a ker. gyűlésre felterjeszti.

28. Az egri-i presbitérium 1932 évi ápril. hó 11-én szabályos formák között hozott 7/932 sz. határozatával költségvetési hiánya eloszlatása céljából saját alapjaitól 9650 L., az ottani fogyasztási szövetkezettől 5100 Lei, összesen: 14.750. – Lei kamatmentes kölcsönt vett igénybe, melyet hat év alatt akar visszatéríteni.

Közgyűlésünk az egri-i presbitérium idézett határozatát jóváhagyja s megerősítés végett felterjeszti a főtisz. egyházker. közgyűlésre. Egyben utasítja

presbitériumot hogy a kölcsön biztosító okíratot a presbitérium összes tagjaival irassa alá.

29. Joó Kálmán szárazberekli lelkész ur megerősítésre beterjeszti „A szárazberekli református énekkar alapszabályai“-t.

Közgyűlésünk a bemutatott alapszabályt eszperesi hivatal útján azzal az útasítással küldi vissza, hogy az a presbitérium jóváhagyásával ellátva terjesztendő megerősítés alá.

Már most figyelmeztet azonban arra, hogy a 27. §. utolsó bekezdése helyett ez iktatandó be: Feloszlás esetén az énekkar minden vagyona az egyházra száll.

30. „A Sándorhomoki református Énekkar alapszabályá“-t közgyűlésünk akkép hagyja jóvá, hogy annak 6. §-át, mely a tagokat bizonyos esetekben pénzbírsággal rójja meg, töröli.

31. A kiskolcsi egyházközség presbitériuma 1931 évi jul. hó 12-én szabályos formák között kelt 5. sz. határozatával egyházi takarékmagtár létesítését mondotta ki és 1 – 19 §§. alatt megalkotta a takarékmagtár alapszabályait, melyben helyesen körvonalazza a magtár célját, a tőkegyarapítás módozatait, felügyelet és kezelés, a jövedelem hovafordításának kérdéseit. Mindössze a 6 §. vár módosításra, mely a ref. egyházi magtár alapító tagjai sorába más vallásuakat is felvenni, s részökre az alapszabályban körvonalozott jogokat megadni szándékozik.

Közgyűlésünk a kiskolcsi ref. egyház takarékmagtárának alapszabályait, azzal a módosítással, hogy alapító tagok közé más vallásuakat fel nem vesz, részökre jogot nem biztosít, jóváhagyja s elrendeli, hogy a jóváhagyási záradék az alapszabály beterjesztett példányaira rávezettetvén, 1 példány visszatartandó az egyházmegyei levéltár részére, másik példány az illetékes egyházközségnek kiadandó.

32. Az Adorjáni egyház presbitériuma f. évi 70 sz. határozatában közgyűlésünkön keresztül kérést intéz a kerületi gyűlés elé, hogy 4687 Lei kerületi tartozásának 50%-a töröltessék.

Közgyűlésünk – tekintettel arra, hogy az adorjáni egyházközség a csekély lélekszámú egyházak között a legnagyobb egyházi terhet viselőik

egyike – a kérelmet pártoló javaslattal terjeszti fel a kerületi gyűlésre.

33. A kakszentmártoni egyházközség nevében lelkész segélyt kér a „Baldácsy alap“-ból.

Közgyűlésünk a kérvényben felhozott indokokra tekintettel, ajánlja a kérelem teljesítését a Főt. és Mélt. egyházkerület szíves figyelmébe.

Az egyházat pedig felhívja, hogy a 150/930 sz. kerületi határozat rendelkezésének megfelelően a kérelemhez költségvetést is csatolja.

34. Turtarebesi egyház nevében lelkész és gondnok, vagy a Baldácsy alap-ból, vagy más forrásból 5.000 Lei segélyért folyamodnak a kerülethez.

Közgyűlés amidőn megállapítja, hogy egyházmegyénk ezen csekély lélekszámú s fenntartó erejében teljes mértékben legyengült egyházközségének nagy és sürgős szüksége van a felülről jövő segítségre, a kicsiny egyház segélykiáltását a teljesítés kérésével küldi fel a kerületi gyűlésre.

A kéréshez költségvetését is terjessze be egyház az esperesi hivatalhoz.

35. A kispaleskei egyház részéről lelkész és gondnok segélyért fordulnak az Egyházkerülethez, mert az egyház a már 3 évről fennálló egyházmegyei- és kerületi járulékokat egyéb terhei miatt fizetni nem tudja.

Közgyűlésünk a felsőbb segítségre méltán reászoruló egyházközség kérését meleg pártolással küldi fel a kerületi közgyűlésre.

Kérelemhez az egyház költségvetése is csatolandó.

36. Az egyházmegyei népiskolai segélyalapról segélyt kérnek a batizi és egri-i egyházak.

Kérelmek érdemi elbírálás végett áttétetnek a segélyosztó bizottsághoz.

37. Az amaczi lelkész és gondnok az egyházakat terhelő illetékegyenértéki adó kivetése körüli egységes eljárás és a jogtalan megterheltetés elleni védekezés tárgyában terjesztenek elő javaslatot, melyre vonatkozólag, ügyész ur javaslatával egyezően

egyházmegyei közgyűlésünk kimondja, hogy a vonatkozó püspöki rendeletekben foglalt utasítások szemelött tartásával, minden év szept. hó végéig adják be gyülekezeteink vallomásaikat, – továbbá minden egyházközség köteles azt a határozatot, a mellyel az illetékegyenérték terhére megállapították, a kézbesítés után azonnal, a bevallás másolatával az az egyházmegyei ügyésznek megküldeni, – végül felhatalmazza az egyházmegyei ügyészt arra, hogy ha a határozatot az egyházközségre sérelmesnek tartja, a fokozatos jogorvoslatokat minden további utasítás nélkül vegye igénybe.

38. Az apahegyi presbiterium f. évi febr. hó 18-án tartott gyűlésének 4. sz. határozatában – azt kéri, hogy az ottani választott presbíterek számát 1933. évtől kezdődő hatállyal 8-ról 12-re emelje fel közgyűlésünk, mert kívánatos, hogy nehéz időkben minél több egyháztág járjon elől az egyre népesedő egyházközségben esküvel kötelezetten jó példával és vegyen részt az egyház vezetésében.

Közgyűlésünk a kérelem értelmében az apahegyi választott presbíterek számát 12-ben állapítja meg.

39. A szamoskőrödi presbiterium 1932 évi május hó 1-én szabályos formák betartása mellett hozott 5 sz. határozatával kimondotta, hogy a kézi- és igaerők által eddig teljesített fa kiszállítási, az árkolási és meszelési munkák ellenértékét az egyháztágokra az általuk fizetett egyházi adó alapul vétele alapján veti s ezzel meglévő adókulcsát módosítja, illetve kiegészíti.

E határozat ellen Révész Sándor és társai felebbezéssel éltek, azt kérvén, hogy a belhívatálnokok fájárandóságát továbbra is az igaerővel rendelkező egyháztágok fuvarozzák ki, egyéb a határozatban megjelölt munkákat pedig az igaerővel nem rendelkező egyháztágok végezzenek ezutánra is.

Boross Antal és Társai pedig azon a címen felebbeznek, hogy ők már öreg emberek, így sem közmunkával, sem annak ellenértékével nem terhelhetők.

Ügyész ur indítványával megegyezőleg

egyházmegyei közgyűlésünk mindkét felebbezés elutasításával a szamoskőrödi presbiterium fenti ha-

tározatát helybenhagyja, mert ez felel meg az arányos adóztatás elvének és az igazságnak.

40. A vámfalu-i presbitérium f. évi ápr. 17-én 3 sz. alatti határozatával tudomásul vette, hogy a lelkeszi javadalmat képező istálló azon része, mely a felszámolt fogyasztási szövetkezet üzlethelyisége volt az elmúlt években, mostantól kezdve Dézsi Bálint kereskedő haszonbérletét képezhesse, szintén üzlethelyiség számára; aug. 20-án kelt 12 sz. határozatában presbitérium előző határozatát fenntartja. E határozatok ellen élnek felebbezéssel Gózsa Károly és Társai vámfalui ref. egyháztagok s különböző, de nem helytálló indokok alapján kéri azok hatályon kívül helyezését.

Közgyűlésünk felebbezés elutasításával, a vámfalui presbitérium idézett határozatait jóváhagyja.

41. Számvevőszék jelenti, hogy az egyházmegyei közpénztár 1931. évi számadásaát megvizsgálta s megállapította, hogy az 157.006.— Lei bevétellel, ugyanannyi kiadással, így pénzmaradvány nélkül zárul. A számadás alakilag kifogástalan, számadatilag helyes, csoportosítását tekintve helytálló s mindenképen alapos, jó munka; emellett a legapróbb tételig okmányolva van. Egyetlen tévedés van benne, amely a f. évi számadások során kiküszöbölendő lesz; t. i. a napló 13 t. alatti Lei 300 kiadási összeg véletlenül a bevételbe van írva, így az egyenleg 600 Leiel módosul a pénztár terhére; ezen összeg a volt pénztáros özvegye részére lesz megtérítendő!

E számadások során megállapítást nyert az is, hogy az egyházmegyei adók és kirovatalok az 1931. évben még gyengébben folytak be, mint az előző években! Ugyhogy az adóknál 113 754. Lei hátralék, a nyomtatvány számlán 4719 Lei hátralék mutatkozik. Épen ezért az egyh. megye sem tudott eleget tenni fizetési kötelezettségeinek. Lásd kimutatásokat.

A tőkék viszont jelentős gyarapodást mutatnak ebben az esztendőben is! A tőkék elhelyezése ugyanaz, mint az előző években. Az értékek megvannak s a számadásban feltüntetett összegekkel egyeznek.

Em. közgy. az 1931 évi egyházmegyei közpénztári számadásokat. a számvevőszék fenti jelentése és javaslataiban foglaltak szerint elfogadja és megerősíti, Gacsályi Zsigmond pénztárosnak, gondos és hűséges munkásságáért köszönetet mondva, részére a felment-

vényt — óvás mellett — megadja, a f. évi pénzkezelés, számadás vezetés és készítés tekintetében pedig fölhívja figyelmét a 27-931 évi határozata második bekezdésében foglaltakra!

Az iskolai segély alapok 1931. évi kamatainak iskolafenntartó egyházaink között leendő szétosztására fölkéri az egyh. megyei elnökséget, lelkész főjegyzőt és a tanácsbírói kar tagjait.

Az esperesi káplán elmaradt fizetésének némi pótlásául a Tőkesegély alapból 3000 Leit utal ki s utasítja pénztárost ennek kifizetésére és elszámolására.

Végül midőn a számvevőszék jelentéséből és a számadások adataiból megdöbbenéssel értesül közgyűlésünk arról, hogy a kivetési főkönyv szerint 161905 Leiben előírányzott beveendősséggel szemben mindössze 48.725. Lei befizetés történt ténylegesen, s amidőn megállapítja azt is, hogy egyes egyházak évek során keresztül nem tesznek eleget fizetési kötelezettségeiknek, holott évi zárszámadásaik jelentős pénzmaradvánnyal zárulnak — az egyházmegyei közígazgatás zavartalan menetének biztosítása érdekében a legvégső, a legszigorubb eszközök foganatba vételére kénytelen magát elhatározni. Ezért fölhívja az érdekelt egyházközségeket, hogy 1931 évi hátralékaikat f. évi október hó 15 napjáig egyenlítsék ki. Elrendeli egyuttal, hogy azon egyházak lelkészei, gondnokai és presbitériumai ellen, amelyek esperes ur sorozatos intései után az egyházmegye ezen mostani rendelkezésének se tennének eleget, vagy elfogadható igazolással nem élnének, a fegyelmi eljárás megindíttassék, illetve a fegyelmi eljárás megindítására az elnökséget fölkéri és meghatalmazza; bölcs belátására bízván közgyűlésünk az elnökségnek azt, hogy amennyiben annak szükségét látnák, vagy a siker érdeke más megoldást tenne kívánatossá, bármilyen eljárást megkísérelhessenek, -- ezen eljárások költségei azonban mindenkor az érdekelt egyházközséget terhelik!

Kimondja további közgyűlésünk, hogy a teher címen feltüntetett tételek közül a szatmári tanítónő-

képző intézet javára nyilvántartott 5000 Lei régi tartozást törli, ugyyszintén a szatmári főgimn. javára nyilvántartott 81.980 Lei tartozást is 1125 Leiel kevesebb összegben, tehát 80.655 Leiben állapítja meg, mert ez felel meg a költségvetés előirányzatban felvett összegnek; – végül fel nem vett tiszteletdíjakat sem tart tovább nyilván. Ezek a f. évi költségvetésnél veendő figyelembe.

Végül tekintettel arra, hogy sok helyen nemcsak az igyekezet hiányzik, hanem részben a gazdasági válság miatt nem képesek eleget tenni fizetési kötelezettségeiknek, a f. évi január hó 1 napjától kezdve sem a régi hátrálékok, sem a folyó évi kirovatok után nem számít fel közgyűlésünk késedelmi kamatot.

42. Számvevőszék az egyházközségek számadásainak megvizsgálása tárgyában a számvevők előterjesztései és javaslatai alapján felvett jegyzőkönyvének beterjesztése kapcsán jelenti a következőket:

I. Teljesen rendben levő, okmányolt s úgy alakilag, mint számadásilag kifogástalan számadások:

Amacz, Apa, Atya, Avasujváros, Batiz, Dabolcz, Egri, Halmi, Hirip, Hosszumező, Kakszentmárton, Kisbábony, Kiskolcs, Kispeske, Lázári, Mikola, Nagybánya, Nagybocksó, Nagykolcs, Nagytarna, Ombod, Pettyén, Sándorhomok, Sárközüjlak, Szamoskóród, Szamoskrassó, Szatmár, Szatmárnémeti, Szárazberek, Szinérváralja, Tamásváralja, Turterebes, Vetés anyaegyházak 1931 és Nagykolcs 1930. évi számadásai, továbbá Avasfelsőfalu és Alsófernezely fiókegyházak és Erdőd, Dobrácsapáti, Erdőszáda, Szatmárpálfalva, Apahegy és Szatmárgörbed leányegyházak 1931. évi számadásai.

II. Érdekeltekkel közlendő megjegyzésekkel, észrevételekkel és utasításokkal elfogadható számadások:

Aranyosmedgyes, Csengerbagos, Józsefháza, Máramaros-sziget, Misztótfalu, Óvári, Szamosdara, Szatmárvári és Sárköz 1931. évi, utóbbi 1929–1930 évi gondnoki – és Csengerbagos harang-számadásai.

III. Pótlás végett visszaadandók: Adorján, Kőszegremeté, Szatmárhegy 1931 évi számadásai.

IV. A vámfalu-i egyház 1931 évi és a pusztadarózi egy-

háza 1924—1931 évi számadásainak helyszíni vizsgálatára Siető Pál számvevő lenne kiküldendő.

V. A patóházai egyház 1925—1931. évi számadásai (hat évről) végre megvizsgáltattak, illetve az észlelt hiányok lelkész által jórészt elfogadhatóan pótolva lettek. Így a bevételi és kiadási tételek okmányolva vannak s a számvevőszék tagjainak helyszíni vizsgálata során is megállapítást nyert, hogy a presbitérium úgy a gondnoki naplót, mint a tőkepénztári kezelést évről-évre átvizsgálta, helybenhagyta miről a presbitérium összes tagjainak sajátkezű aláírásával ellátott zárlatok is tanuszkodnak, így a számadások összeállítása, kellő felszerelése és idejében beterjesztésének sorozatos elmulasztása a többször súlyosan büntetett lelkész megmagyarázhatatlan, vagy talán beteges vonakodásainak volt a következménye.

A pótlólag beterjesztett igazoló írások és a gondnoki napló vonatkozó bejegyzése között van ugyan némi eltérés, de az a tétel, mely igazolásra szorult, a presbitérium előtt tisztázást nyert és lezáratt, tehát nincs ok arra, hogy a számadásoktól a jóváhagyás megtagadtassék.

Az is kétségtelen, hogy e számadások mellől még most is hiányzik az egyh. adókimutatási főkönyv, de ott a költségvetés melynek adataiból az egyh. adózás kérdése is ellenőrizhető és tisztázható volt.

Végül megállapítást nyert, hogy a beterjesztett számadások kapcsán nem csatolt részletes tőkepénztári számadást, csak egy kimutatást, ebben azonban nemcsak a patóházai, hanem — sajnos — a gyülekezetek számadásainak jórésze esik súlyos kifogásolás alá. A helyszíni vizsgálat azonban azt is megállapította, hogy a kölcsön évről évre gyarapodik, s kezelése a presbitérium rendelkezése alapján és felelőssége mellett történik.

Számvevőszék javasolja, hogy a patóházai egyház 1925—1931 évi számadásai hagyassanak jóvá azzal, hogy illetékesek a fenti kifogások figyelembevételével kellő időben terjesszék be jövő évi számadásaikat.

VI. Az egyh. megyei lelkészértekezlet 1930—1931 évi számadásai 34.005 Lei bevétellel, 22.044 Lei kiadással, így 11.961 Lei pénzmaradvánnyal zárulnak, kellően okmányolva vannak. Az összes vagyon 37,505 Leit tesz ki, mely összeg takarékbetét gyanánt a Szatmárvármegyei Takarékpénztárnál és a Szamoskrassói Hitelszövetkezetnél van elhelyezve.

Számvevőszék javaslata : Az egyházmegyei lelkészértekezlet 1930—1931 évi számadásai jóváhagyatnak s Dávid Sándor pénztáros részére a felmentvény — óvás mellett — megadatik.

VII. Az egyházmegyei lelkészi könyvtár 1930 évi számadásainak vizsgálata, illetve jóváhagyása tárgyában határozathozatal mindaddig felfüggesztendő lenne, míg könyvtáros az 1931 évi számadását is beterjeszti. Felhivatik egyuttal Kolos Vince könyvtáros, hogy 1931 évi számadásait f. évi november hó 1 napjáig az esperesi hivatalhoz terjessze be.

VIII. A Szatmárvármegyei Takarékpénztárnál vezetett folyószámla kezelését számvevőszék felülvizsgálva megállapította, hogy a kezelés hibátlan, a zárszámadások okmányolva vannak, s a feltüntetett 3300 Lei egyenleg helyesen van megállapítva. E folyószámla kezelése során keletkezett vagyon értéke 1931. december 31-én.

1. Folyószámla egyenleg	3300	—
Ezt terheli fel nem vett tanítói segélyért		
Lengyel Jánosért 546, Nagy Borbálát 445	—	991
Fodor újvárosi tanítótól levont összeg a		
közigazgatási pénztár javára	100	— 1091 — 2209
2. Előleg lelkészeknél	4000	—
3. Betét az avasújvárosi Hitelszövetkezetnél	17372	—
4. Betét a krassói Hitelszövetkezetnél	43279	—
5. Kölcsön a Hangya szövetkezetnél	32987	—
6. Tartozás Debreceni Istvánnál	14661	—
	Lei	114508

A vagyonérték 1931. december 31-én 114508 —

A vagyonérték 1930 107732 —

Tőke növekedés Lei 6776 —

Számvevőszék határozati javaslata: Közgyűlésünk a fenti számla 1931 évi számadásait tudomásul veszi, jóváhagyja s esperes urnak a kezeléssel járó buzgó tevékenységért köszönetet mondva, részére a felmentvényt megadja.

IX. Végül javasolja számvevőszék, hogy azok a számadások, melynél hiányzik a tőkepénz kezelését tartalmazó részletes számadás, ahol a tőkék — terhek nincsenek feltüntetve és ahol nincsenek igazolva, hogy a fennálló kölcsönöket mikor, milyen célra, miféle engedély alapján vette fel az egyházközség — visszautasítandók legyenek s azon lelkészek ellen, akik

ennek a követelménynek még ezután sem tennének eleget, a fegyelmi eljárás indíttassék meg.

Kelt Szatmár 1932. aug. 29.

Oláh Sándor előadó, Kürthy Károly, Sáfár Imre, Siető Pál, Szabó Endre számvevők.

Egyházmegyei közgyűlésünk a számvevőszék I–IX. alatti előterjesztését tudomásul veszi, vonatkozó javaslatait helyesléssel elfogadja és határozati erőre emeli.

43. Számvevőszék előterjesztése alapján tárgyalatott:

A nagybányai ref. egyházmegye 1932 évi költségvetése.

a) Szükséglet.

I. Tiszteletdíjak:

1. Esperesnek	5000·—	
2. Jegyzőknek	1500·—	
3. Tanácsbíráknak	900·—	
4. Pénztárosnak	2000·—	
5. Számvevőszéknek	1550·—	
6. Könyvtárosnak	200·—	11150·— Lei

II. Fuvardíjak. Készkiadások:

1. Tanügyi-bizottság tagjainak	2400·—	
2. Egyházlátogatóknak	1200·—	
3. Egyházkerületi képviselőknek	3600·—	
4. Kiküldöttek, gyűlések költségei	1500·—	
5. Missziói lelkészeknek fuvardíja	2500·—	11200·— Lei

III. Írószer, nyomtatvány:

1. Esperesi jelentés, meghívó és jegyzőkönyv	7000·—	
2. Esperesi iroda írószer szükséglete	3000·—	
3. Postai portók	600·—	10600·—

IV. Segélyezések:

1. Szatmári gimnázium	40000·—	
2. Ösztöndíjakra	1800·—	
3. Tanítói gyámsegély	400·—	
4. Elemi iskolák segélyezésére	15500·—	
5. Belmissziói költségek	1600·—	59300·— Lei

V. Különfélék:

1. Vegyes kiadásokra	1000	—	
2. Szatmári gimnázium segélyhátraléka	80655	—	
3. Vasszekrény ára gyámintézetnek . .	5500	—	
4. Missziói lelkészek 931 évi segélye .	2500	—	89655 — Lei
Összes szükséglet			181905 — Lei

b) Fedezet.

1. 1931. évi pénzmaradvány	—	
2. Tőkéik, alapok kamataiból	16000	—
3. Hátralékokból 113754-ből 20% . . .	92000	—
4. Nyomtatványokból	4600	—
5. Gyülekezetek adója á 170×40500	68850	—
6. Vegyes bevételek	1000	—
Összes fedezet		182450 —

c) Összehasonlítás:

Fedezet	182450	—	Lei
Szükséglet	181905	—	Lei
Maradvány		545	— Lei

Közügyűlésünk az 1932 évi költségvetést a fentiekben elfogadja és megállapítja. A gyülekezetek adóját lélekszám után 1 Lei 70 baniban állapítja meg és főlhívja presbitériumokat, hogy ezen tartozásaikat legkésőbb november hó 1 napjáig szolgáltatassák be az egyh. m. pénztárba.

44. Olvastatott a következő jegyzőkönyv:

Jegyzőkönyv.

Felvéve Szatmáron, 1932 év augusztus hó 29-én tartott belmissziói bizottsági ülés alkalmával.

Jelen voltak: Széll György esperes, Sárközi Lajos, Viski Ferenc bizottsági tagok és Kürthy Károly előadó.

Bizottság a missziói körök 1931 évi állapotáról, a missziói lelkészek munkásságáról szóló jelentését és javaslatait a következőkben terjeszti elő:

I. Avasujvárosi missziói kör.

Körlelkész: Széll György avasujvárosi lelkész, esperes. Működési köre a központon kívül kiterjed: Avasfelsőfalu fiókegyház, Bikszád, Bujánháza, Kányaháza, Komorzán, Lekencze,

Mózesfalu, Ráksa, Rózsapallag, Tartólc, Terep, Ujfalu szórványokra.

A fiókegyházban 187, a szórványokban 64, összesen 251. a református hivek száma a legújabb összeszámlolás szerint.

Istentiszteletre hítfeleink a központba: Avasfelsőfaluban járnak.

Körlelkész és segédlelkész missziói útjában istentiszteletet tartott 8 alkalommal 378 résztvevővel, urvacsorát osztott 3 szor 83 egyháztagnak. Esetenként más felkért lelkészek is végeztek istentiszteletet, úgy, hogy átlagosan minden hónapra esik egy-egy ilyen szolgálat. Tartatott továbbá két presbiteri és egy egyházközségi közgyűlés. Az imaház megépítésének gondolatát és megvalósítását állandóan felszinen tartják, sőt a hozzá szükséges anyagokat részben már be is szerezték. A vallástanítás kérdésének a közeljövőben való megoldása valamely szomszéd egyház lelkészének alkalmazása folytán eredménnyel biztató. Kiosztott 24 drb. „Árvaházi képes Naptár“-t.

A fiókegyház vagyoni adatai:

Tőkepénzi összes vagyona	81.344 Lei
Hadikölcsön	13.900Kor.
A hivek pénz, vagy persely adománya	<u>2.485</u> Lei
Természetbeni adomány	6.878 „
Egy évi kivetett egyházi adó összege	5.000 „
Az évi adóból befolyt összesen	2.600 „
Befizetetlen adóhátralék	525 „
Számadás szerint:	
Bevétel	30.423 „
Kiadás	4.615 „
Pénztári maradvány	25.808 „
Ingatlan vagyona forgalmi értéke	26.000 „
Ingó vagyona értéke	81.344 „
Osszes vagyon értéke	107.344 „
Kiszállási költség	2.000 Lei

II. Erdődi missziói kör.

Körlelkész: Peleskey Sándor szatmárhegyi lelkész. Működési köre kiterjed: Erdőd leányegyház, Alsóhomoród, Felsőhomoród, Középhomoród, Nagymadarász, Oláhgyűrűs, Oláhmedes, Réztelek és Szokond szórványokra.

A leányegyház a missziói központtól 8, a legtávolabbi szórvány — Oláhmeddes — pedig 15 km-re fekszik.

A leányegyházban 203, a szórványokban 52, összesen 255 a reformátusok száma.

Körlelkész: missziói útjában istentiszteletet tartott 12-szer, keresztelt 9, esketett 3, temetett 7, urvacsorát osztott 6 alkalommal. Presbiteri gyűlést tartott 6-szor, vizálykodó házastársak ügyét rendezte 1 esetben, meglátogatott 25 családot, kiosztott 44 drb. iratterjesztési művet 1550 Lei értékben, melyből visszatérült: 870 Lei. Kiszállási összes költsége: 1430 Lei.

A leányegyháznak van iskolája 870 □ ölnyi területtel.

A leányegyház vagyoni adatai:

Templomépítési alapja	32.166 Lei
Templomépítési alapja évi jövedelme	2.400 „
Tőkepénze	8.500 „
A hivek pénz, vagy persely adománya	944 „
Egy évi kivetett egyházi adó összege	2.800 „
Az évi adóból befolyt összesen	2.500 „
Befizetetlen adóhátralék	300 „
Számadás szerint:	
Bevétel	13.883 „
Kiadás	10.398 „
Pénztári maradvány	3.485 „
Ingatlan vagyona forgalmi értéke	150.000 „
Ingó vagyona értéke	5.000 „
Összes vagyon értéke	155.000 Lei

III. Felsőbányai missziói kör.

Körlelkész: Spáczay Árpád felsőbányai lelkész. Működési köre Kapnikbánya szórványra terjed ki.

Körlelkész missziói útjában istentiszteletet tartott 1-szer, amelyen 34 vettek részt. Kiosztott 28 drb. vallásos iratot.

Vagyoni adatai hiányzanak.

IV. Nagybányai missziói kör.

Körlelkész: néhai Szaploneczay Bertalan nagybányai lelkész. Működési köre kiterjed: Erdőszáda leány-, Alsófernezely fiókegyház, Alsóujfalu, Borpatak, Farkasaszó, Feketefalu, Felsőfernezely, Láposhidegkut, Lénárdfal, Oláhtótfalu, Szamosujfalu, Tomány, Tőkésbánya és Zazar szórványokra.

A leányegyház a missziói központtól 18, a legtávolabbi szórvány – Farkasaszó – pedig 28 km.-re fekszik.

A leány egyházban 54, a fiókegyházban 51, a szórványokban 32, összesen 137 a reformátusok száma.

Körlelkész missziói útjában istentiszteletet tartott 10 szer, keresztelt 4, temetett 2, urvacsorát osztott 6 alkalommal. Presbiteri gyűlést tartott 2-szer, kiosztott 187 drb. iratterjesztési művet, mégpedig 5 bibliát, 9 énekeskönyvet, 7 vallástant és 166 egyéb vallásos olvasmányt, 2385 Lei értékben, melyből visszatérült 1485 Lei. Kiszállási összes költsége: 906 Lei.

A leányegyháznak van iskolája. A fiókegyháznak imaháza 400 □ ölnyi területtel, ahol is az állami elemi iskolába járó 14 református növendéket vallástanra tanítja a nagybányai tanító heti 1 órában, a borpataki állami elemi iskolába járó 4 református tanulót pedig a nagybányai s. lelkész heti 1 órában.

A leányegyház vagyoni adatai:

V. Nagybocksói missziói kör.

Körlelkész: Takács Lajos nagybocksói lelkész. Működési köre kiterjed az anyaegyházon kívül, Alsóróna, Alsóvisó, Batiz, Borsabánya, Borsa, Dragomérfalva, Felsőróna, Felsővisó, Glód, Havasmező, Izakonyha, Izasópatak, Izaszacsal, Jód, Kisbocksó, Középvíró, Leordina, Majszin, Oroszkő, Petrova, Rászócska, Rónaszék, Rozália, Ruszkova, Sajó, Sajómező, Szelistye, Szurdok, Tiszakarácsonyfalva, Tiszalonka és Visóvölgy szórványokra.

A központtól a legtávolabbi szórvány – Borsabánya – 79 km-re fekszik.

A központban 18, a szórványokban 136, összesen 154 a reformátusok száma.

Körlelkész missziói útjában istentiszteletet tartott az anyaegyházban 37, a szórványokban 14, így összesen 51-szer. Konfirmáció végzett 1, urvacsorát osztott 11 alkalommal. Presbiteri gyűlést tartott 6 és adminisztrációs ügyeket intézett 2 esetben. Meglátogatott 8 beteget és 22 családot, kiosztott 33 drb. iratterjesztési művet, vallást és egyházi éneket tanított 9 alkalommal.

Központi anyaegyháznak van temploma és lelkészlaka 899 □ öl területtel.

Központi anyaegyháznak vagyoni állása:

Templomjavítási alap 100 Lei

Harangalap	24	Lei
A hivek pénz, vagy persely adománya	4.623	"
Egy évi kivetett egyházi adó összege	3.599	"
Az évi adóból befolyt összesen	225	"
Befizetetlen adóhátralék	3.374	"
Számadás szerint:		
Bevétel	16.912	"
Kiadás	16.911	"
Pénztári maradvány	1	"
Adósság	7.448	"
Ingatlan vagyona forgalmi értéke	108.500	"
Ingó vagyona	20.304	"
Összes vagyon értéke	128.854	"

VI. Szamoskrassói missziói kör.

Körlelkész: Oláh Sándor szamoskrassói volt lelkész. Működési köre kiterjed: Alsóhomoród, Alsóhuta, Barlafalu, Borvászlut, Bükkszoldobágy, Felsőhomoród, Ivácskó, Középhomoród, Mogyorós, Pácafalu, Papbikó, Résztelek, Szamosborhid, Szamoslippó, Szamosveresmart, Szelestye Huta és Szinfalu szórványokra. — A szórványokban 64 a ref. száma.

Körlelkész missziói útjában a családok meglátogatására helyezett súlyt és ezek kapcsán családi áhítatokat tartott. Keresztelt 1, esketett 2, temetett 1, konfirmációt végzett 1, urvacsorát osztott 2 alkalommal. Meglátogatott 7 családot, 1 beteget, vallást tanított 1 ízben, kiosztott 4 vallást, 10 drb. iratterjesztési művet, összesen 14-et, 280 Lei értékben. — Kiszállási összes költsége 1720 Lei. — A hivek adakozásának összege: 200 Lei. A családi látogatások áldását látja megnyílni abban is, hogy szétszórtságban élő hiveink nagy ünnepeinken szinte teljes számban keresték fel az anyaegyház templomát, urvacsorával éltek és adakoztak.

Egyházmegyei közgyűlésünk fenti összefoglaló jelentések kapcsán örömmel veszi tudomásul, hogy lelkészeink a missziói munka minden ágában odaadó tevékenységet és szolgálatot fejtenek ki. Mindnek lelkében ott él és ott ég az örökké megmaradó Igének tettekre sarkalló boldog kijelentése: „Az én Atyám mind ez ideig munkálkodik, én is munkálkodom“ (Ján. 5₁₇). továbbá „Példát adtam néktek, hogy

a miképpen én cselekedtem, ti is aképen cselekedjetek" (Ján. 13₁₅). Az istentiszteletek megtartásában felmutatott buzgóságuk és azoknak híveink részéről történt szépszámú látogatottsága, valamint az urvacsorában való részesülésük megnyugtató jelenség arra vonatkozóan, hogy minél megpróbálőbb az idő, és súlyos minden vonatkozásban a helyzet, — a lelkek annál vágyakozóbban szomjuhozzák azt az Igét, mely „kezdetben vala" és keresik a kegyelemnek azt a teljességét és áldását, „a miket Isten készítet az őt szeretőknek" (Kor. I. 2₉). A családoknál és betegeknél végzett látogatásaik összekötő kapocsként erősítették azt az áldott helyzetet, mely az adakozni kész szívek jótékonykodásában nyilvánult meg és volt tapasztalható.

Örvendetes jelenséggént könyveli el továbbá az avasfelsőfalui fiókegyház, valamint a hozzátartozó szórványokban lakó hítfelénk lelkesedését, mely templomuk megépítésére irányul és a körül búzgó tevékenységet fejt ki, mely által a küzdelmes jelen ezernyi bajai közt példaadóan munkálja az áldottabb jövőt. Jól esik látni, hogy míg népesebb gyülekezeteinkben is az alkotó kedvet, a jövőt munkálni akarást sokszor elsorvasztja és megbénítja a nemtörődömség, vagy a közöny, addig ezek „erősek az Urban és az ő hatalmas erejében" (Eféz 6₁₀), ahol a maroknyi porok megelevenednek, a tetemek megélednek, a szétszórt csontok egybe mennek, mert érzik, hogy az Ur lelke fuvallt reájuk! Ragaszkodó szeretetünk a további kitartásra buzdítón száll feléjük ezen apostoli üzenettel: „aki ezekben szolgál a Krisztusnak, kedves Istennek" (Róm. 14₁₈) és „hogy aki elkezdette bennetek a jó dolgot, elvégezi" (Filippi 16) „mert Isten az, aki munkálja bennetek mind az akarást, mind a munkálást jókedvéből". (Filippi 2₁₃) „Az Úr legyen mindnyájatokkal" (Thesz. II. 3₁₆). Egyben lelkekre köti, hogy hasonló buzgóságot és odaadást tanúsítsanak a vallástanítás kérdésének nagy horderejű és fontos ügye iránt s igyekezzenek valamelyik

szomszéd egyház lelkészének vallástanítóul való alkalmazásával megoldani azt!

A missziói bizottságnak a missziói küldetések 1931 évi munkásságáról összeállított jelentését jóváhagyóan tudomásul veszi s azt a missziói lelkészek által adott jelentésekkel és az utazási naplókkal együtt az egyházkerületi közgyűlésre felterjeszti.

Közgyűlésünk a missziói bizottság jelentését tudomásul veszi s azt összes irataival felterjeszti a főt. egyházkerületi közgyűlésre.

45. Olvastatott missziói bizottság jegyzőkönyvének 2 száma.

Bizottsági ülés a lelki ügyekkel foglalkozó presbiteri gyűlések jegyzőkönyvei kapcsán fájóan említi meg, hogy mindössze 16 egyházközség tett eleget azon kötelességének, hogy azokat megtartsa és hozott határozatait beterjessze. A beterjesztett jelentések azonban különböző alaptól indulván ki, más és eltérő eredményt mutatnak fel, amelyeknek pedig egy ugyanazon célhoz kellene elérkezniök. Azt mondhatjuk, nagyon kevés helyen történt a tulajdonképeni elgondolások szellemében való megbeszélés és határozat. A legtöbb helyen nem annyira a bajokkal és azok okaival és a fenyegető veszedelem elhárításával foglalkoztak e gyűléseken, hanem megelégedtek a részlet sikereknek felemlegetésével, illetve azoknak beszámolásával. — Épen ezért hathatósan figyelmébe ajánljuk gyülekezeteink lelkészei és presbitereinek, hogy a jövőben a lelki ügyekkel foglalkozó presbiteri gyűléseiken az orvoslás és orvosság és a mikénti segítség szempontjainak a tekintetbe vételével folytassanak tanácskozást és végezzenek egyházaink életére kiható fontos és áldás-teljes munkát. Egyben köteleztessenek el gyülekezeteink vezetői, hogy „évente legalább két ilyen gyűlést tartsanak, azok határozatait felettes hatóságukhoz terjesszék fel és kövessék az egyházkerületi közgyűlés ide vonatkozó határozatait.

Közgyűlésünk a missziói bizottság fenti megállapításait helyesléssel tudomásul veszi, javaslatait elfogadja és határozati erőre emeli. Azokat a lelkipásztorokat pedig, akik a folyó évben lelkiügyekkel foglalkozó gyűlést nem tartottak volna utasítja, hogy ezen mulasztásaikat pótolva, e gyűlések jegyzőkönyveit ez év végéig terjesszék be az esperesi hivatalhoz.

46. A nagybányai egyházmegye lelkészértekezlete foglalkozván az egyházker. nyugdíjintézet ügyeivel, aggodalommal látja, hogy a nyugdíjra megérett s közérdekből is nyugdíjazandó lelkészek kérelmei elutasításban részesülnek s a már nyugdíjazottak és özvegyek ellátmánya is jelentős összegű levonásokkal nyer kifizetést; megállapította továbbá, hogy a lelkészi szolgálat zavartalan ellátása csak úgy lesz biztosítható, ha a nyugdíj intézet Végrehajtó-bizottsága a munkaképtelen lelkészek nyugdíjazása elől még a mai nehéz viszonyok között sem zárkózik el s a megfelelő nyugdíj ellátmány folyósításáról is gondoskodik. E célból az egyh. megyei közgyűlés útján felterjesztéssel él a főt. egyházker. közgyűléshez, hogy eddigi 50.000 Leies hozzájárulását továbbra is tartsa fenn és folyósítsa, mert a nyugdíjintézet fennállása és zavartalan működése egyházi közérdek, s ha kerületi alkotás, föltétlenül igényelheti, hogy az erkölcsi támogatáson kívül megfelelő anyagi támogatásban is részesüljön.

Közgyűlésünk a lelkészértekezlet fenti előterjesztését magáévá teszi s meleg pártolással terjeszti fel az egyházker. közgyűlésre.

47. Makray Emma turtarebesi rendes tanító a hivatalos esküt letette, mely után esperes ur köszöntötte nevezettet s rámutatva hivatása fontosságára, a küzdelem várható akadályaira és sikereire

a közgyűlés alkotó tagjainak jókívánatai között bocsátotta el hivatala folytatására.

48. Olvastatott a tanügyi bizottságnak a félévi ellenőrző látogatások tárgyában kelt jelentése, amely szerint a folyó évben 46 egyházközségben tartatott ellenőrző látogatás. A talált eredmények szerint az iskolák közül 21 jeles, 9 jó, 4 elégséges osztályzatúnak minősítettett. Tanító karunk lelkiismeretesen végezte feladatát, mert iskoláink színvonala a tanítás eredményét illetőleg a múlt évi eredménnyel szemben javult. Iskoláink minden áldozatot, — amelyet a sulyos viszonyok között hozunk érettük — gazdagon gyümölcsöztetnek egyházunk és fajunk építésében.

A felekezeti iskolával nem bíró gyülekezetekben a vallás-tanítást a lelkészek és segédlelkészek végzik, kivéve Aranyos-medgyest, Dabolcot és Mikolát, ahol a kántor. A tanítás eredménye mindenütt jó.

A beiskolázás általában kielégítő, kivéve Máramarosszigetet

és Halmit, ahol a tankötelesek nagy része jár más felekezeti, vagy állami iskolába, aminek következtében különösen az utóbbi helyen a vallás- és énektanítás alig tud eredményt felmutatni.

A tantermek mindenütt megfelelők. Van azonban még mindig iskola, ahol a tanfelszerelés hiányos pl: Dobrácsapátiban, Pettyénben és Turterebesen.

A tanulók iskolába járása megfelelő.

Aggasztó azonban iskoláink helyzete a tanítói fizetések ki nem szolgáltatása miatt. Józsefházán a hívek indolenciája miatt az 1931 évi fizetés 80% van hátralékban. Igen nagy a fizetés hátralék Halmiban, Kisbáonyban, Ombodon, Szatmárgörbened, Szamoskrassón, Tamásváralján és Turterebesen. Szamosdarán még mindig nincsen rendezve a tanítói díjlevél. Óvárban pedig az Egyh. kerületi közgyűlés által megállapított létminimumot sem kapják meg a díjlevél szerint a tanítók.

Az állami hatóság részéről sérelem érte a Szamosdarai iskolát, ahonnan 22 tanulót az állami iskolába kényszerítettek névelemzés alapján, mivel a gyermek apja gör. katolikus. Lelkész az ügyet jelentette a Püspöki Hivatalhoz, azonban eredménytelenül.

Hosszumezőn az inspector a románnyelvű tárgyaknak már a II. osztályban való tanítását pressionálta.

Anyagiakban pedig iskoláink tetemes károkat szenvedtek, mert a legtöbb községtől nem részesültek a törvény által előírt segélyezésbe.

A Tanügyi bizottságnak itt érintett jelentése alapján egyházmegyei közgyűlésünk örömmel állapítja meg, hogy felekezeti iskoláink színvonala, a tanítás eredménye, úgyszintén az állami iskolába járó növendékeink vallásoktatásának eredménye jó, sőt az előző évihez viszonyítva javult. A jelentésből folyólag pedig kimondja, hogy

a) fölhívja a máramarosszigeti presbiteriumot, hogy a beállított harmadik tanerőt állandósítsa, hogy az idegen felekezeti iskolába járó növendékeink fokozatosan beiskoláztassanak felekezeti iskoláinkba.

b) utasítja a halmi-i presbitériumot, hogy a belmissiós munkák által pótolja a vallásórára nem járó állami iskolai növendékeink között a vallásoktatás hiányát.

c) felszólítja a hitoktatókat, hogy az állami iskolába járó növendékeink vallásóra látogatását a szülők által is aláírt ellenőrző lapokkal szorgalmazzák.

d) a szamosdarái és óvárii tanítói díjlevelet rendeztetni és nevezett helyeken a felmerülő kérdéseknek közgyűlésünk nevében való további intézésére esperes urat fölkéri és felhatalmazza.

e) a szamosdarái iskolából névelemzés folytán törvénytelenül az állami iskolába átírt 22 növendék visszaírására, továbbá a hosszumezői iskolánál magyar nyelvű oktatásunk érdekében a szükséges intézkedések megtételére a Főtiszteletű Egyh. ker. közgyűlést kéri fel.

f) a körli látogatókat felhívja, hogy az ellenőrző félévi látogatásokat minden év február 1 – 15 napjáig tartsák meg, a jegyzőkönyveket pedig febr. 28-ig terjesszük a tanügyi bizottság elnökéhez.

g) a kebelbeli összes egyházakat pedig elkötelezi, hogy az iskolalátogatásra megállapított időben az iskolalátogatókat fogadják.

h) a bemutatott iskolalátogatási jegyzőkönyv mintát a f. évben kinyomattatja.

i) az egyh. megyei pénztárt utasítja, hogy a tanügyi bizottság tagjainak útidíját esetről-esetre térítse meg.

48/a. Olvastatott a Tanügyi bizottság előterjesztése a használatra elrendelt vallástani kézikönyvekkel szemben felmerült panaszok alapján. Eszerint tanügyi bizottság az 56 – 1932 sz. egyh. ker. hatátorattal szemben megismétli a vallástani kézikönyvek ellen már a múlt évben tett kifogásait és pedig a II. oszt. valláskönyv feldolgozásánál, a IV. és VII. oszt. valláskönyv túl nehéz stílusánál fogva nem megfelelő, a VII. oszt. valláskönyv konfirmációi oktatásra pedig használhatatlan, mert különösen faluhelyen a konfirmációi oktatásban nem csak a VII. osztályt végzett ifjak részesülnek, hanem analfabéták is, akik a könyvet meg nem értik, megtanulni pedig nem képesek. A pedagógiai okok igaz indokolatlanná teszik a tankönyvek gyakori változtatását, de csak abban az esetben, ha azok kifogástalanok, de nagyon nagyon is indokolták akkor, amikor a tankönyvek használhatósága ellen 2 tanév munkája emel kifogást.

Éppen ezért a fenti okok szükségessé teszik a tankönyvek átdolgoztatását.

Közigyűlésünk a tanügyi bizottság jelentését tudomásul veszi, javaslatát helyesléssel elfogadja s a főtiszteletű egyházker. közgyűlésre felterjeszteni rendeli.

49. Esperes ur bejelentette, hogy a Helmeczy - Nagy Frigyes alap 1931 évi kamataiból 1000 Lei tanulmányi-segélyt Visky Ferenc egri i lelkésznek a szatmári gimnáziumban tanuló fia számára rendelt kiadni az ezzel megbízott bizottság.

Helyeslő tudomásul szolgál.

50. Olvastatott a máramarosszigeti református lyceumra vonatkozó jelentés és javaslat :

Nagyfőszteletű Egyházmegyei közgyűlés!

Az egyházmegye 1931. május 15 én tartott közgyűlésében 30. szám alatt több fontos határozatot hozott a szigeti liceumra vonatkozólag, amely határozatoknak egy része egyházkerületi jóváhagyást igényelvén a főtiszteletű egyházkerületi közgyűlésre fel is terjesztetett.

És pedig:

1. az egyházmegye elfogadta az igazgatótanácsnak azon tervét, hogy az 1931/32 iskolai évre egy helyettes tanárt választ, és azt a szatmári ref.főgimnáziumhoz küldi szolgálat tételre.

Minthogy az egyházmegyei határozatnak az egyházkerületi jóváhagyása némi késést szenvedett, az igazgatótanácsnak nem volt ideje arra, hogy ezen választást maga lebonyolítsa és a szatmári főgimnázium a szükséges tanerőket beállította abban a reményben, hogy a szigeti lyceum igazgatónácsa a formák be nem tarthatása miatt nem fogja megvonni az anyagi támogatását, a szigeti igazgatótanács átmenetileg úgy oldotta meg a kérdést, hogy a már eddig is küldött egy rendes tanár fizetésén kívül egy helyettes tanár fizetésére havonként 5600 leut küldött és küld.

2. az egyházmegye felhatalmazta az igazgatótanács elnök-ségét, hogy az igazgatótanács által a máramaros-ugocsai egyh. megye részére szerkesztett válaszhatározatát a máramaros-ugocsai egyházmegye esperesi hivatalához elküldhesse.

Az igazgatótanács elnöke a válaszhatározatot el is küldte, a melyre a máramaros-ugocsai egyházmegye a következő határozatot hozta:

„A máramaros-ugocsai egyházmegye mint a máramaros-szigeti Lyceum régi fenntartó hatósága köszönetét fejezi ki a kimerítő tájékoztatásáért, amit részben szomorúsággal, részben örömmel hallott. Szomorúsággal, mert látja, hogy a református lyceum nyilvánosan ma sem működik, mert nyilvánossági joga fel van függesztve, másrészt mert a román földreform földbirtokát mint vagyonát kisajátította, s végül mert alapítványai a háború utáni valutáris viszonyok miatt elvesztek. Örömmel, mert látja, hogy a Lyceum ennek dacára élni akar és élni fog, a minek reményteljes bizonyítéka az ez idő szerint – sajnos – csak Szatmárnémetiben beállított két tanerő, másrészt a 252000 korona és teher teljes kifizetése.

Ezen ügyet megismerve a máramaros-ugocsai egyházmegye közgyűlése a most működő igazgatótanácsnak erőt, kitartást kíván a mostani nehéz helyzetben magára vállalt súlyos kötelesség teljesítéséhez, melyhez nemcsak a Lyceum, de ugyanakkor az egyetemes magyar ref. egyház érdekében is végez és reméli, hogy ezen munkáért Isten segítsége fogja kíséreti, hogy mint hajdan volt, olyan erős alapkőve legyen ismét a máramarosszigeti Lyceum egyházunknak és magyarságunknak.

A máramaros-ugocsai egyházmegye közgyűlése ezen alkalmat felhasználja arra, hogy a régi testvéri összeköttetés és jóban-roszbani együttműködés megemlékezésére és ezen összeköttetés jövőben való dokumentálására, szegénységéhez képest 1000 (egyezer) koronával járúl a leégett máramaros-szigeti ref. templom újjáépítéséhez. Ezen összegből 500 koronát az egyházmegye pénztára, 500 koronát az Urmező-Vajnági alap fogja fedezni“.

3. egyházmegyei közgyűlés a szigeti ref. egyház és lyceum közötti elszámolásra vonatkozólag hozott határozatát az igazgatótanácsnak, indokolásával együtt magáévá téve elfogadja és már most felhatalmazza az elnökséget, hogy amennyiben a szigeti presbitérium az igazgatótanácsnak 6 pontban hozott határozatában tervezett elszámolását elfogadja és annak értelmében az egyességi iratot az egyház és igazgatótanács elnöksége a presbitérium határozata után aláírja, ezen egyességet jóváhagyhassa, hogy ezen egyesség az egyházkerületi közgyűlés által már a legközelebbi gyűlésen megerősítést nyerhessen.

Az igazgatótanácsnak, illetve az egyházmegyének ezen határozata már az egyházkerületi közgyűlésre felterjesztetett,

Az igazgatótanács e határozat alapján az egyességi iratot megszerkesztette és ezen egyességi iratot a hozott igazgatótanácsi határozattal együtt a szigeti presbitériumnak megküldte.

A szigeti presbitérium az ide is mellékelt határozatában az igazgatótanács határozatát a maga egészében elfogadta, azonban az igazgatótanács által szerkesztetett egyezségi irat 4. pontjában módosítást eszközölt.

Az igazgatótanács által elfogadott, de a presbitérium által kifogásolt rész: . . . ref. egyház . . . kijelenti azt is, hogy amint ezen ügy az egyház és lyceum között 1911 november 10-ikén kötött egyességben is véglegesen szabályoztatott és rendeztetett, az egyház a lyceummal szemben semmi címen sem formál igényt“, amely rész helyett a presbitérium a következő szöveget óhajtja bevenni :

„ . . . ref. egyház . . . kijelenti azt is, hogy amint ezen ügy az egyház és lyceum között 1911 november 10-ikén kötött egyességben véglegesen szabályoztatott és rendeztetett, az egyház a lyceummal szemben semmiféle vagyoni jogi igényt nem támaszt mindaddig, amíg a lyceum hivatását betölti, nevezetesen közép és főiskolai jellegű magyar református kulturális célt szolgál — mindenesetre továbbra is fenntartja a lyceum küligazgatásáról szóló szabályrendeletben s különösen annak 11-ik §-ában a szigeti ref. egyházközség tagjai részére biztosított jogokat“.

Minthogy a presbitérium szövegezésében igazgatótanács az egyház és lyceum között keletkezhető újabb vitának a magját látja, ezen szövegezést nem fogadja el, de hogy ezen ügy végleges elintézését gyorsítsa, a maga szövegezésének a fenntartásával a szöveg végleges megállapítását az egyházmegyére bízta.

4. „Az igazgatótanács kiküldöttei úgy, mint az előző években, ez év augusztusában is meglátogatták az intézet tulajdonát képező Sima pusztá nevű birtokát, amelyet a megszokott rendben, az épületeket gondozott állapotban találtak. A föld művelésében annyi változást találtak, hogy a bérlő ez évre 12 holddal nagyobb területre kapott engedélyt a dohánytermelésre. Jelentős változás, hogy a birtokhoz már régebben tervbevett köves út építése megkezdődött és valószínűleg úgy fog a köves út kérdése megoldódni, hogy ebből az intézetünkre semmi teher nem fog háromolni. A bizottság átvette az újabban emelt épü-

leteket és leltárba iktatta, amelyeknek bekerülési értéke 100 q vegyes terménynek (fele búza, fele rozs) felel meg. A leltár két példányban van vezetve, egy példány a bérlőnél a Sima pusztán és egy példány a debreceni kollégium nagy könyvtárában őriztetik. Az egész birtok és tanyáról ugyancsak két példányban helyszínrajz van készítve, s minden új létesítményről rajz és költségvetés van.

5. Az igazgatótanács elfogadta azon adásvételi szerződést, amely a lyceum és Dr. Bota Gergely máramarosszigeti lakos között kötött a Pomona kertnek egy 640 négyzetölet kitevő részére, amely alig használható részért vevő 15.000 Lei vételárát fizetett 1000 Lei külön adomány mellett.

6. Igazgatótanács a gazdasági bizottság által az 1931. évre vonatkozó számadást és vagyoneleltárat megvizsgálta és a gazdasági bizottság által felvett jegyzőkönyvhöz csatolt igazgatótanácsi jegyzőkönyvi kivonatban megállapította a lyceum 1931. évi bevételi, kiadási tételeinek végösszegét, valamint a vagyoneleltári végösszeget is, amely végösszeg az egyház és lyceum közötti elszámolás következtében vagyonsökkenést mutat. A tényleges kiadások ezen elszámolás következtében nagyobb összeget tettek ki, mint az intézet jövedelmeinek összege és az így keletkezett hiányt az előző években eszközölt megtakarítások felhasználásából kellett kifizetni. Az előző években megtakarított és most kifizetett összeg nem képezte az intézet törzsvagyonát, így az intézet alapjaiban és alapítványaiban csökkenés nincs, s ezen elszámolás következtében az intézet tulajdonát képező Pomona kert megmentetett, amelynek elvesztése már az intézet törzsvagyonát csökkentette volna. Megállapította igazgatótanács azt is, hogy ezen összeg kifizetése az igazgatótanács és egyházmegye előzetes határozata alapján történt.

Megállapította igazgatótanács azt is, hogy az előző évi bérhátrálékok részben már behajtottak, részben pedig megtették az intézkedések a hátrálékoknak bírói utoni behajtására.

A számadás és vagyoneleltár az összes igazoló okmányokkal az egyházmegye számvevőjéhez küldetett el felülvizsgálatra.

Az egyházmegyei számvevő a számadást, vagyoneleltárat a gazdasági bizottság és igazgatótanács javaslatával együtt elfogadásra ajánlotta.

Határozati javaslat: Az előadói jelentés egyes pontjaira vonatkozólag Egyházmegyei közgyűlés.

1. Tudomásul veszi, hogy a szigeti lyceum a szatmári főgimnáziumnak az 1931/2 tanévre egy helyettes tanár fizetésébe havi 5600 Leit folyósított és megadja a felhatalmazást ezen összegnek az 1932/3. tanévbeni folyósítására is.

2. Megnyugvással veszi tudomásul a máramaros-ugocsbai egyházmegyének 1931 október 20-án 12. szám határozatát és köszönetét fejezi ki azért a megértő testvéri érzésért, melyet határozatában kifejezésre juttatott, továbbá azon áldozatkészségéért, amellyel a leégett szigeti ref. templom ujjaépítését 1000 csehkrona adományozásával előmozdította.

Tekintettel pedig arra, hogy a szigeti lyceum helyzete a fenntartói jogok gyakorlását illetőleg tisztázva van, felhívja az igazgatótanácsot, hogy a lyceum küligazgatásáról szóló régi szabályrendeletet a változott viszonyoknak megfelelőleg dolgozza át és az átdolgozott szabályrendeletet jóváhagyás végett a legközelebbi egyházmegyei gyűlésre terjessze fel.

3. A szigeti egyház és lyceum közötti elszámolás és egyességre vonatkozó „Megállapodás” 4. pontjának vítés szövegrészeire vonatkozólag a presbitérium által is elfogadott és aláírt szövegből törli a következő kifejezést: „mindaddig, amíg a lyceum hivatását betölti, nevezetesen közép és főiskolai jellegű magyar ref. kulturális célt szolgál”, mert a lyceum alapító levelei, az alapítványt tevők rendelkezései és maguk az egyházi törvények ugyanis megszabják ezen egyházi kulturális vagyron kezelésének a módozatait, továbbá egy egyház presbitériuma nem biztosíthat magának jogot a felettes hatóságának az ellenőrzésére;

viszont a presbitérium által betöltött azon kifejezést, hogy „mindenesetre továbbra is fenntartja a lyceum küligazgatásáról szóló szabályrendeletben s különösen annak 11. §-ában a szigeti ref. egyházközség tagjai részére biztosított jogokat” meghagyja, minthogy ezek a szigeti ref. egyház tagjainak a lyceum történelmi fejlődése során megszerzett és szabályrendeletileg biztosított jogai.

4. Tudomásul veszi a Sima puszta látogatásáról beterjesztett jelentést és az új létesítményeknek 100 q vegyes terménybeni értékkel történt átvételét és leltárba iktatását jóváhagyja, amely 100 q terménynek fele buza, fele rozs.

5. Jóváhagyja a lyceum és Dr. Bota Gergely között kötött adásvételi-szerződést és megerősítés végett az egyházkerületi közgyűléshez felterjeszteni rendeli.

6. Az 1931. évi számadás és vagyon leltárra vonatkozólag az egyházmegyei számvevői jelentés és javaslat alapján az igazgatótanács által megállapított és elfogadott számadást és vagyonleltárat s az azokban foglalt értékmegállapítást jóváhagyja és a lyceum pénztárnokának a felmentést megadja.

Egyházmegyei közgyűlés a határozati javaslat 1, 2, 4, 5, 6. pontjaít egyhangulag, az 5. pontot 28 szavazattal 19 ellenében határozati erőre emeli.

51. Az egyházmegyei tisztikar megbízatása ez év végével lejár, ezért esperes ur mintegy beszámoló gyanánt rámutatva arra a nagy romlásra, mely a magyar református Sionra rászakadt, ebben arra az egyedül helyes és jó törekvésre, mely gyermekeink, a jövő nemzedék kultur képzése érdekében sikeresen tevékenykedett, továbbá arra az igyekezetre, amellyel a belmissiói munkák megismerése, beindítása által ért el számottevő eredményeket, nem hallgatva el azt sem, hogy a lelki élet ápolása és fejlesztése mellett anyagi terén is számottevő haladás és erősödés mutatkozik: a tisztikar lemondását bejelentette s kérte a közgyűlést a további intézkedések megtételére.

Peleskey Sándor szatmárhegyi lelkész a közgyűlés alkotó tagjai nevében elismerését fejezi ki a lemondó tisztikar iránt, köszönetet mond annak tagjainak, hűséges és eredményes munkásságukért.

Közgyűlésünk a következő határozatokat hozza;

a) a lemondó tisztikart a legközelebbi közgyűlésig az ügyek tovább vitelével megbizza;

b) elrendeli a szavazást a tisztikar megválasztása céljából s a szavazatok beküldésének határidejéül folyó évi december hó 31 napját tűzi ki.

c) A szavazás négy külön lapon történik, u. m. 1) az esperesre külön, 2) az egyházmegyei gondnokra külön, 3) hat lelkészi, hat világi tanácsbíróra, lelkészi és világi főjegyzőkre és jegyzőkre együttesen, 4) két tanítótestületi képviselőre együtt. Az esperesre adott szavazatok dr. Böszörményi Emil gondnokhoz (Szatmár) a többi szavazatok az esperesi hivatalhoz (Avasujváros) küldendőek.

d) A szavazatok felbontásával gondnok, illetve esperes elnöklete alatt dr. Nagy Sándor, dr. Harcsár

Géza, Boros Jenő és Peleskey Sándor urakat bízta meg közgyűlésünk.

e) Amennyiben valamelyik állásra általános többséget senki sem nyer, elnökség az egyes állásokra 2 – 2 viszonylag legtöbb szavazatot nyert egyént jelöli ki s az általa kitűzendő újabb határnápig beérkező szavazatok felbontására a bizottságot újólal összehívja.

f) A szavazás eredményét elnökség az 1933 évi tavaszi közgyűlésnek jelenti, amikor az egyházmegyei közgyűlés által választandó többi tisztviselő és bizottságok is megválasztatnak, akiknek megbízatása épúgy, mint a tisztikar valamennyi tagjáé tíz (10) évre terjed.

52. Miután a tárgysorozat minden pontja letárgyaltatott, esperes ur buzgó imában kéri munkánkra a jó Isten áldását s aztán elnök

a közgyűlést bezárja.

Hitelesítjük:

Szatmár, 1932. szeptember 19.

Széll György
esperes.

Oláh Sándor
főjegyző.

Visky Ferenc
e. m. jegyző.

Dr. Böszörményi Emil
e. m. gondnok.

Dr. Harsár Géza
Boros Jenő

A jegyzőkönyv 5 – 6, 13, 15, 18, 19, 28, 31, 37, 39 – 43
46 – 47, 49, 51, 53, 54 számait Oláh Sándor főjegyző;

1 – 4, 7 – 12, 14, 16 – 17, 20 – 27, 29 – 30, 32 – 36, 38, 52
számait Visky Ferenc jegyző;

55 – 69 számait Dr. Mártha József jegyző;

44 – 45 számait Kürthy Károly előadó;

48. számát Gulya Géza előadó;

50. számát Kisgyörgy János előadó jegyezték.

A bíróság határozatai.

53. Az időszaki tanács tagjaiul egy évre az elnökség vezetése mellett rendes tagokul Magoss Ferenc, Boros Jenő, dr. Farkas Antal, póttagokul gy. Kovács József, dr. Helmeczy József és Nagy Béla egyhangulag megválasztattak.

54. Esperes ur, mint a bíróság elnöke jelenti, hogy a 46-931 sz. bírósági határozat folytán Selyeby Géza pusztadaróczi lelkészre kiszabott 6000 Lei pénzbírság befizettetett és az iskolai alapra fordított. Viszont a 47-931 sz. bírósági határozattal Barkász Imre patóházai lelkészre kiszabott 15.000 Lei bírságból 6000 Lei állami illetményéből levonatott, 9000 Lei azonban hátralékban van. A f. évi május hó 9-én tartott időszaki tanács által a nagykárolyi delegált bírósági ügyben felmerült vizsgálati és időszaki tanács tartása költségeiből a nagykárolyi egyház terhére megállapított 2667 Lei máig sem kiüldetett be ismételt sürgetés ellenére sem.

Bíróság esperes ur fenti bejelentéseit tudomásul véve, elrendeli, hogy a Barkász Imre bírságpénz tartozása államsegély illetményéből vonassék le, a nagykárolyi ügyekből folyólag fennálló tartozás erejéig pedig a peres eljárás haladéktalanul folyamatba teendő.

55. Lengyel János szatmárgörbedi tanítónak a szatmárgörbedi leányegyház ellen fizetés kiszolgáltatása iránt folyamatba tett közigazgatási bírósági ügyben

Ítélet

A nagybányai ref. egyházmegye bírósága mint közigazgatási bíróság arra kötelezi a szatmárgörbedi leányegyház községet, hogy Lengyel János tanító részére a díjlevélben biztosított egész javadalmat hiánytalanul szolgáltatassa ki s kötelezi, hogy 7000 leit fizetés kiegészítés címén 15 nap alatt különbeni végrehajtás terhe mellett fizessen meg.

Indokolás

A szatmárgörbedi leányegyház presbitériuma Lengyel János tanítónak megválasztásakor az iratokhoz csatolt díjlevélben meghatározott javadalmat biztosította s ezen felül arra kötelezte az egyházközséget, hogy fizetés kiegészítés címén fizet évenként 7000 leit, amelyet csak a terményárak esetleges emelkedése esetén szállíthat le úgy, hogy a tanító fizetése 35.190 lei érték meglegyen.

Most a szolgáltatást az egyházközség megtagadta.

Mivel az egyházmegyei közgyűlés megállapítása szerint a díjlevélben biztosított jövedelem csak 23.694 Leit ér, kötelezni kellett az egyházközséget a díjlevélben szolgáltatni kötelezett javadalom hiánytalan kiszolgáltatására s a 7000 Leit tevő személyi pótlék megfizetésére.

56. Mándy Bertalan mikolai tanító panaszára a mikolai egyházközség ellen fizetés kiszolgáltatása iránt folyamatba tett ügyben az egyházmegyei bíróság mint közigazgatási bíróság az eljárást megszüntette, mert panaszos panaszát visszavonta.

57. Ács István csengerbagosi tanító panaszára a csengerbagosi egyházközség ellen fizetés kiszolgáltatása iránt folyamatba tett közigazgatási bírósági ügyben az egyházmegye bírósága mint közigazgatási bíróság

Ítélete

A nagybányai egyházmegye bírósága mint közigazgatási bíróság arra kötelezi a csengerbagosi ref. egyházközséget, hogy Ács István tanító részére díjlevelében biztosított javadalmán felül az 1932. évre 12.000 Leit 15 nap alatt különbeni végrehajtás terhe mellett fizessen meg.

Indokolás

A csengerbagosi egyházközség presbitériuma az egyházközséget arra kötelezte, hogy Ács István tanítójának a díjlevélben biztosított javadalmán kívül 12.000 Leit készpénzben évenként megfizet.

Ezt a kötelmet az egyházközség terhére meg keltett állapítani s ennek folyományaként a rendelkező rész szerint kellett ítélni.

58. Siető Pál amaci lelkész panaszára az amaci egyház ellen ingatlan használatának elismerése iránt folyamatba tett közigazgatási bírósági ügyben.

Ítélet

A nagybányai egyházmegye bírósága mint közigazgatási bíróság megállapítja, hogy néhai Gulya István volt amaci lakos által végrendelettel az amaci ref. egyházközségnek hagyományozott annak a belső teleknek, amely Amac községben a református lelkész lakásául szolgáló telek szomszédságában fekszik, — használata a mindenkori amaci ref. lelkészt illeti meg, kötelezi az amaci ref. egyházközséget arra, hogy ezt a telket 15 nap alatt különbeni végrehajtás terhe mellett adja át Siető Pál amaci lakos jelenleg lelkésze használatába.

Megállapítja továbbá a közigazgatási bíróság azt, hogy ezen a telken levő építmények és kerítések fenntartásával járó kiadásokat viselni s az ingatlan összes közterheit fizetni a mindenkori lelkész tartózik.

Elrendeli a bíróság az ítélet jogerőre emelkedése után az összes iratoknak az egyházmegye espereséhez való áttételét a végből, hogy az állítólag elköltött 800 k és 1200 korona összegű alapítványok visszaállítása tárgyában intézkedni sziveskedjék.

Indokolás

Nem vitás, hogy Gulya István volt amaci lakos 1907 május hó 28-án kelt végrendeletében az ítélet rendelkező részében meghatározott telket hagyta az amaci ref. egyházközségnek, a nélkül, hogy közelebbről meghatározta volna, kit illessen meg a belső telek jövedelme, vagy az egyházközség azt milyen célra fordítsa.

Nem vitás annak az 1907 év augusztus hó 25-én kelt Gulya István által aláírott nyilatkozatnak sem a valósága, melyben nevezett örökhagyó végrendelete kelte után azt a kijelentést teszi, hogy a belső telek a lelkészi telekhez csatolandó s annak használata a mindenkori lelkészt illesse.

Bár a szigorú jog szerint örökhagyó érvényesen csak végrendeleti alakszerűséggel kiállított okiratban tehetne volna meg mindenkire kötelezően azt az akaratkijelentést, hogy az amaci ref. egyháznak rendelt belső telek használata a mindenkori amaci ref. lelkészt illesse, tekintettel azonban arra, hogy a nem vitás tartalmu nyilatkozat kétségtelenül az örökhagyó akarat kijelentését tartalmazza, a bíróság nem tartja helyesnek az alaki jog szigorú alkalmazását, hanem az örökhagyó akaratának ér-

vényt szerzendő megállapítja, hogy az ítélet rendelkező részében pontosan megállapított ingatlan haszna az amaci ref. egyház mindenkori lelkészét illeti meg, minek folyományaként kötelezte az egyházközséget arra, hogy az ingatlant jelenlegi lelkészének adja a birtokába.

Figyelemmel arra, hogy az örökhagyó hagyományával nem terhelhette az egyházközséget, de meg a haszonélvezeti jog fogalma szerint is az ingatlanon levő épületek fenntartásával járó kiadás és költség viselése s a közterhek fizetése a jövedelmet élvező terhe lévén, megkellett állapítani, hogy ezek a terhek nem az egyházközséget, hanem a mindenkori lelkészt terhelik s általa fizetendőek.

Az eljárás során tünt ki az, hogy néhai Gulya István hagyományokat rendelt az egyházközség javára, amelyeket az egyházközség állítólag elköltött. Ha ez így van gondoskodni kell a hagyomány visszaállításáról, miután pedig ebben a kérdésben határozni a bíróság hatáskörén kívül esik, el kellett rendelni az iratoknak az ítélet jogerőre emelkedése után az egyházmegye espereséhez leendő áttételét.

59. Wéghofer Sándor szatmári lakos felebbezése a halmi egyházközség presbitériuma által eszközölt adókivetés ellen mint közigazgatási bírósági ügyben az egyházmegye bírósága következő

ítéletet

hozta:

A nagybányai ref. egyházmegye bírósága mint közigazgatási bíróság a halmi egyházközség presbitériuma által Wéghofer Sándor terhére 1926 év január hó 1 ső napját megelőző időről eszközölt egyházi adó kivetést érintetlenül hagyja, az 1926 január hó 1-től 1931 december hó 31-ig terjedő időre az egyházi adó kivetés tekintetében a halmi egyházközség presbitériuma által 1931 december hó 20 napján 10. b. szám alatt hozott határozatot helybenhagyja,

kimondja, hogy Wéghofer Sándor által teljesített fizetések s ellene vezetett végrehajtás rendén fizetett összeggel Wéghofer Sándor egyházi adó tartozása a halmi egyházközségben 1931 év december hó 31-ig terjedő időre ki van fizetve s mivel még 100 lei túlfizetés mutatkozik,

elrendeli, hogy a túlfizetésként jelentkező 100 lei Wégho-

fer Sándor javára 1932 évi egyházi adó tartozásába számoltassék el.

Indokolás:

Az iratokból megállapítja a bíróság, hogy felebbező mint külbirtokos van a halmi egyházközségben egyházi adóval megterhelve. Mint ilyen többször, legutoljára 1925 év november havában lett az egyházi adó kivetésről értesítve. Mivel az értesítés dacára felebbezéssel nem élt, az 1926 január hó 1-ső napját megelőző időről eszközölt egyházi adó kivetések vele szemben jogerőre emelkedtek, ezeket felebbezéssel sikerrel már nem támadhatja meg, ez az oka annak, hogy a bíróság az 1926 január hó 1-ső napját megelőző időről eszközölt kivetéseket érintetlenül hagyta.

1926 január 1-től felebbező az egyházi adó kivetésről értesítve nem lett, mint külbirtokos a kivetést nem ismerhette s csak az ellene vezetett végrehajtás rendén szerzett tudomást arról, hogy a halmi egyházközség presbitériuma milyen összegű egyházi adót írt elő terhére, azokból 1932 évben beadott felebbezése folytán az 1926 január 1-től eszközölt összes adókivetések felülbírálandók.

A halmi egyházközség presbitériuma annak a kérésnek az alapján, melyet felebbező nevében Kürthy Károly lelkész tolmácsolt, 1921 évig vissamenőleg felebbező terhére kivetett egyházi adónak évi 100 Leit meghaladó részét törölte s 1931 év december hó 20 napján hozott határozatában az időközi fizetéseket számbavéve megállapította, hogy 1931 december hó 31-ig terjedő időre felebbezőnek még 700 Lei adóhátraléka van fizetetlenül visszamenőleg csak évi 100 Lei számolva terhére.

Az vizsgálendő meg, hogy az évi 100 Lei egyházi adó tekintettel arra, hogy felebbező a szatmárnémeti ref. egyházközség tagja s Halmiban csak külbirtokos, arányban áll-e jövedelmével?

Figyelemmel arra, hogy felebbező nyugalmazott államvasuti felügyelő, aki ha nem rendesen de mégis tekintélyes összegű évi nyugdíjat kap, figyelemmel arra, hogy a halmi egyházközség területén 14.000 tőkés szőlő a tulajdona: a bíróság az évi 100 Lei egyházi adót felebbező jövedelmével arányban állónak találta, úgy találta, hogy ennyi évi adót mint külbirtokosnak is kell fizetnie, azokból helybenhagyta a halmi presbitérium 1931 december hó 20-án hozott 10. b. számú határozatát.

Tekintettel arra, hogy a halmi egyházközség által felebbező ellen vezetett végrehajtás rendén lefoglaltatott felebbezőnek Izráel Izidorral szemben fennálló 800 Lei követelése s Izráel Izidor ezt az összeget 1932 év január hó 21-én befizette a halmi egyházközség pénztárába, ki kellett mondani, hogy ezzel az összeggel kiegyenlítést nyert felebbezőnek adóhátraléka 1931 év december hó 31-ig terjedő időre s mivel ez az adó hátralék 700 Leit tett, túlfizetésként az 1932 évre 100 Lei áthozandó volt.

A túlfizetésként mutatkozó 100 Leire azért rendelkezett a bíróság úgy, hogy az felebbező 1932 évi egyházi adójára számoltassék el mivel ez az egyházi adó is esedékessé vált már s mert felebbező terhére az egyházközség idézett határozatában késedelmi kamatot nem számolván az utólag sem volt felszámolható a fizetés pedig a határozat meghozatalától számított egy hónap alatt tehát olyan kis idő múlva történt, hogy erre az időre számítani késedelmi kamatot nem tartotta indokoltnak, végrehajtási költséget amiatt nem állapított meg a bíróság felebbező terhére, mert ilyen irányu kérelem előterjesztve nem lett s mert annak összeg igazolva nem volt.

60. A halmi egyházközség panasza Szabó Lajos volt halmi jelenleg székhelyhidi tanító ellen annak megállapítása iránt, mennyi utóbbinak a ki nem elégített járandósága.

Ítélet:

A nagybányai egyházmegye bírósága mint közigazgatási bíróság megállapítja, hogy Szabó Lajos volt halmi jelenleg székhelyhidi tanítót 1929 január 1-től augusztus hó 31-ig terjedő időre illeti meg fizetés kiegészítés, megállapítja, hogy ez 1578 Leit tesz, részben helyt ad a halmi-i egyházközség beszámítási kifogásának is, a 13 presbíteri jegyzőkönyv másolási díját 260 Leiben állapítva meg, ezt az összeget az 1578 Leibe beszámítva a halmi egyházközséget arra kötelezi, hogy Szabó Lajos székhelyhidi tanítónak 1318 Leit 15 nap alatt különbeni végrehajtás terhe mellett fizessen meg.

A halmi egyházközséget további 500 Leire irányuló beszámítási kifogásával elutasítja s kimondja, hogy Szabó Lajost 1929 augusztus 31-től kezdve fizetés kiegészítés nem illeti meg.

Indokolás:

Szabó Lajos kántor-tanító volt a halmi egyházközségben

1929 augusztus hó 31-ig, e napon az egyházközségből eltávoztott. Egyéb javadalmára megtörtént a leszámolás, elintézetlenül maradt azonban a 32.823 Lei díjlevél szerinti s a 35.190 Leiben megállapított minimális tanítói fizetés közti különbséget megállapítása és kiszolgáltatása.

Felek által a tárgyalás rendén tett nyilatkozatok s beismerések alapján nem vitás most már, hogy ez a fizetés kiegészítés csak 8 hónapra illeti meg Szabó Lajost s hogy az 1578 Leit tesz.

Ez az összeg Szabó Lajos javára megállapítandó.

Ebbe a követelésbe az egyházközség beszámítani kíván 500 Leit azon a címen, mert Szabó Lajos a csatolt nyugta szerint ezt az összeget felvette s a bíróság által megállapítandó összeget azon a címen, mert Szabó Lajos 13 darab presbíteri jegyzőkönyvet magával vitt, azokat nem másolta be az erre rendelt könyvbe, pedig a jegyzőkönyvek megszerkesztése és lemásolása hivatalos kötelessége lett volna.

A bíróság megállapítja, hogy csak a jegyzőkönyvek másolása volt a Szabó Lajos kötelessége, mert a jegyzőkönyveket a lelkész szerkesztette. Azt is megállapítja a bíróság, hogy ezt a kötelességét Szabó Lajos nem teljesítette, ezért a munkával arányban állónak talált 260 Leit állapított meg a bíróság másolási díjban s annak az egyházzal szemben megítélt követelésbe való beszámítását is ilyen módon való kiegyenlítését elrendelte.

Az 500 Lei megfizetésére vonatkozó kötelezettséget Szabó Lajos terhére nem állapította meg a bíróság azért, mert nem vitás, hogy ezt a pénzt szegény tanulóknak iskolai könyvvel való ellátására vette fel Szabó Lajos, a könyveket meg is vette, az 500 Lei, mint amely összeg rendeltetésére lett felhasználva vissza nem követelhető.

Ha Szabó Lajos az iskolai év végén nem szedte össze a könyveket a szegény tanulóktól s nem szolgáltatatta be az egyházközségnek ez, ha hivatalos kötelessége volt, mulasztás amiből esetleg kártérítési kötelezettség folyik. A kár megítélését azonban ez esetben a mulasztásnak fegyelmi úton való megállapítása kell, hogy megelőzze, egyébként az egyházközség a kár megítélését nem kérte s a kár mennyiségét nem bizonyította.

Ki kellett mondani a további viták megelőzése végett azt

is, hogy 1929 augusztus 31-től tovább fizetés kiegészítés címén Szabó Lajosnak igénye nincs.

61. Hadházy Gábor batizi gondnok elleni fegyelmi ügyben

Végzés:

Egyházmegyei bíróság mint fegyelmi bíróság Hadházy Gábor ellen a nagybányai ref. egyházmegyei bíróságnak, mint fegyelmi bíróságnak 49/931 sz. végzésével elrendelt felfüggesztés joghatályát megszünteti.

Indokolás:

Mivel a felebbezési fegyelmi bíróság az egyházmegyei bírósága mint fegyelmi bíróság által hozott ítéletet részben megváltoztatta s Hadházy Gábort nem ítélte hivatalvezetésre, az elrendelt felfüggesztés joghatályát meg kellett szüntetni.

62. Nagy Pál józsefházai lelkész perujítási kérelme a józsefházai ref. egyházközség ellen az erdőtőke kamatai megítélése tárgyában.

Végzés:

Egyházmegyei bíróság mint közigazgatási bíróság utasítja Nagy Pál perujító felet, hogy kérelme megalapozására szolgáló új bizonyítékait 30 nap alatt terjessze elő a bíróság egyházi elnökénél s elrendeli, hogy az ügyben a tárgyalás megtartására a határidő lejártával új határnap tűzessék.

Indokolás:

Módot adott a bíróság panaszosnak arra, hogy vélt igényei megalapozására bizonyítékait előterjeszthesse, azért határozott a rendelkező részben foglaltak szerint.

63. Z. Demeter János józsefházai tanító panasa a józsefházai egyház ellen fizetésének kiszolgáltatása iránt.

Ítélet:

Egyházmegyei bíróság mint közigazgatási bíróság az iratokat további eljárás végett az egyházmegye esperesi hivatalához átteszi.

Indokolás:

Panaszlott józsefházai egyház képviselője beismerte, hogy panaszost megilleti a felszámolt fizetés s hogy az lejárt, azzal védekezett, hogy az egyházközség amiatt nem tud fizetni, mert az egyháztagok nem fizetik az egyházi adót.

Mivel az egyházmegyei közigazgatási bíróság hatáskörébe a javadalmas s az egyházközség között felmerülő vitás ügyek eldöntése tartozik, itt pedig nincs vita a javadalom mennyisége vagy értéke tekintetében, az iratokat érdemleges határozat nélkül a behajtás szorgalmazása végett át kellett tenni az egyházmegye esperesi hivatalához.

64. Özv. Péterffy Gusztávné sárközujlaki lakos egyházi adó kivetése ellen beadott felebbezés tárgyában.

Ítélet:

Az egyházmegyei bíróság mint közigazgatási bíróság Özv. Péterffy Gusztávné felebbezését elutasítja s kimondja, hogy felebbező a sárközujlaki egyházközségben az 1932 ik évre egyházi adó címén köteles 15 nap alatt különbeni végrehajtás terhe mellett természetben adni 200 kilogramm búzát s fizetni 1500 Leit.

Indokolás:

El kellett Özv. Péterffy Gusztávné felebbezését utasítani s meg kellett állapítani az ítélet rendelkező részében foglalt kötelezettséget, mert az ellenkező bizonyításáig valónak kellett elfogadni azt, hogy felebbező a sárközujlaki egyházközségben a néhai férje után maradt több mint 200 kat. hold ingatlan haszonélvezetében van, mert ez a jog mint törvényes hitvestársat megilleti s mert köztudomásu, hogy az ingatlanokat gyermekeivel együtt használja s mert az egyházközségben érvényben levő adókulcs szerint aki 200 kat. holdat meghaladó földbirtok használatába van 200 kgr. búzát és 1500 Lei készpénzt tartozik évenként egyházi adó címén adni illetve fizetni s így a kivetés helyes.

65. Libik Árpád kőszegremetei tanítónak a kőszegremetei egyházközség ellen fizetés kiszolgáltatása iránt folyamatba tett ügyében

végzés:

Egyházmegyei bíróság mint közigazgatási bíróság az iratok áttételével megkeresi az egyházmegye esperesi hivatalát annak megállapítása végett, hány korpótlék illeti meg panaszost, mely és milyen kiterjedésű ingatlanokat használ panaszos s milyen egyéb olyan javadalom élvezetében van, amely díjlevelében befoglalva nincs.

Ezek megállapítása után az ügy folytatólagos tárgyalására új határnap lesz tűzendő.

Indokolás:

Annak megállapítása nélkül, hány korpótlék illeti meg panaszt s élvez-e fizetesként olyan javadalmat, ami nincs díjlevelébe befoglalva s ha igen, miből áll az, ebben az ügyben alapos határozat nem hozható, miért is a bizonyítást ezeknek a tényeknek tisztábazatála végett el kellett rendelni.

66. Kovács Ilona községremetei tanítónő panaszja a községremetei egyházközség ellen fizetése kiszolgáltatása iránt.

Ítélet:

A nagybányai egyházmegye bírósága mint közigazgatási bíróság megállapítja, hogy Kovács Ilona tanítónőt díjlevélben biztosított javadalmán felül az 1932 évre még 4000 Lei fizetés illeti meg, minek folytán arra kötelezi a községremetei egyházközséget, hogy 4000 Lei tőkét 15 nap alatt különbeni végrehajtás terhe mellett Kovács Ilona községremetei lakos tanítónőnek fizessen meg.

Indokolás:

Díjlevél szerint Kovács Ilona tanítónő fizetése 20.000 Leit tesz. Miután a királyhágómelléki ref. egyházkerület közgyűlése az 1932 évre a tanítók legkisebb fizetését évi 24.000 Leiben állapította meg, kötelezni kellett a községremetei egyházközséget, hogy tanítónőjének az 1932. évre díjlevélben biztosított javadalmán felül még 4000 Leit fizessen meg.

67. A sárközujlaki egyházközség panaszára Málnássyné Kis Ilona sárközujlaki kántor ellen folyamatba tett fegyelmi ügyben.

Végzés:

Egyházmegyei bíróság, mint fegyelmi bíróság Málnássyné Kis Ilona sárközujlaki kántor ellen folyamatba tett fegyelmi eljárást megszünteti, az eljárás rendén felmerült 300 Lei költség megfizetésében feleket elmarasztalja, kötelezi Málnássyné Kis Ilonát arra, hogy a sárközujlaki egyházközségnek eljárási költség címén 150 Leit 15 nap alatt különbeni végrehajtás terhe mellett fizessen meg.

Indokolás:

Mivel Málnássyné Kis Ilona állásáról lemondott s így magával szemben a legsúlyosabb büntetést alkalmazta s nincs ok

az eljárás tovább folytatására, fegyelmi bíróság az eljárást megszüntette. Az eljárási költség felerészében a panaszlott marasztalását a per körülményei indokolják.

68. Barkász Imre patóházai lelkész ellen hivatalból folyamatba tett fegyelmi ügyben.

Ítélet:

A nagybányai reí. egyházmegye bírósága, mint fegyelmi bíróság Barkász Imre patóházai lelkészt vétkesnek mondja ki az Et. V. tc, 34. §. A. 1. 2. pontjaiba ütköző fegyelmi vétségben s ezért őt „feddés“-re ítéli.

Indokolás:

Panaszlott azzal a mulasztásával, hogy egyházközsége számadásának elkészítéséről több éven át nem gondoskodott s a számadásokat csak most a fegyelmi eljárás következtében készítette el s terjesztette be, megszegte az Et. I. tc. 143 §. c. pontjába s 125 §-ába megszabott hivatalos kötelességét, ezzel elkövette az ítélet rendelkező részében megjelölt törvényben megállapított fegyelmi vétséget, abban vétkes volt kimondandó.

A büntetés kiszabásánál bár több ízben volt már panaszlott büntetve, enyhítő körülményként figyelembe vette a bíróság azt a tényt, hogy habár a fegyelmi eljárás hatása alatt s annak következtében, a számadásokat mégis csak elkészítette s betérjesztette.

69. Barkász Imre patóházai lelkész ellen kiszabott feddés fegyelmi büntetését a fegyelmi bíróság ülésén a tárgyalást vezető elnök a jelen volt elítélthez intézett következő szavakkal: „megfeddem önt“ végrehajtotta.

70. Kovács Gyula darai lelkész panaszára Bihari Lajos darai gondnok ellen folyamatba tett fegyelmi ügyben.

Végzés:

Az egyházmegye bírósága, mint fegyelmi bíróság az eljárást megszünteti.

Indokolás:

Mivel az eljárás Kovács Gyula lelkész panaszára indult meg, aki panaszlott bocsánatot kérő nyilatkozata következtében az eljárás megszüntetését kérte s az egyházmegyei ügyész sem ellenezte az eljárás megszüntetését, azt meg kellett szüntetni.

A nagybányai ref. egyházmegye időszaki
tanácsának 1932. évi május hó 9. napján
szám nélkül hozott határozatai:

Tömpe Károly és társai nagykárolyi egyháztagoknak a nagykárolyi egyházközségben megejtett presbiterválasztás ellen beadott felebbezése, mint közigazgatási bírósági ügyben hozott

ítélet:

A nagybányai egyházmegye időszaki tanácsa, mint a királyhágómelléki ref. egyházker. elnöksége által kiküldött bíróság, mint közigazgatási bíróság a nagykárolyi egyházközségben 1931. június hó 14. napján megejtett azt a választást, mely szerint a gyülekezetbe presbiterekké Czégényi József, Mészáros Ferenc, Kacsó Károly, Nagy Gusztáv, Csőkör János, Asztay István, Nagy Pál vendéglős, Szabó Antal, Solymóssy István, pótpresbiterekké: ifj. Török Imre, Kemény Jenő, Szabó Gyula, Turbuc József, Tapsonyi Zsigmond, Asztalos Endre választattak meg, megsemmisíti s elrendeli, hogy az egész választási eljárás a választási határnap kitűzésétől ismételtessék meg, a nagykárolyi egyházközséget arra kötelezi, hogy 1889 lei azaz egyezernyolcszáznyolcvankilenc lei eljárási költséget a nagybányai ref. egyházmegyének 15 nap alatt, különbeni végrehajtás terhe alatt fizessen meg; megállapítja, hogy az egyházközséget a költségek erejéig visszkereseti jog illeti meg azok ellen, akik a választás megsemmisítésére okot szolgáltató cselekményt elkövették.

Indokolás:

Közigazgatási bíróság tényállásként megállapítja, hogy a presbiterium által elrendelt választás határnapja a gyülekezetben június 7-én tétetett közhírré s a választás június 14-én ejtetett meg. Megállapítja továbbá, hogy a választás vezetésében részt vett Gönczy Sándor lelkész 2 óra 12 perckor a

szavazást lezárta, ettől kezdve a jelentkező szavazók szavazatát a bizottság nem fogadta el s a szavazatok összeszámolása 4 óra 36 percig tartott.

E tényállás mellett azért kellett megsemmisíteni a megjelent presbiteri választást, mert az Egyh. I. tc. 33. §-ának az a rendelkezése, hogy legalább 8 nappal legyen közhírré téve a választás határnapja, betartva nem lett s a választást vezető lelkész mikor a szavazást 2 óra 12 perckor lezárta megsértette az Egyh. I. tc. 35. §-ának azt a rendelkezését, mely azt rendel, hogy a választás szakadatlan folytonosságban délután 4 óráig tartandó, mert ez a törvényes rendelkezés nem magyarázható másként, minthogy a szavazásnak kell délután 4 óráig tartani legalább is s ekkor is csak akkor zárható le a szavazás, ha szavazók jogaik gyakorlása végett már nem jelentkeznek.

A költségekben való marasztalást a választás megsemmisítése vont maga után s a költségekben a nagykárolyi egyházközség volt marasztalendő, mert az egyházközség az ügyfél ebben a közig. bírósági ügyben. Ki kellett azonban mondani, hogy az egyházközségnek a költségek erejéig visszkereseti joga van az, vagy azok ellen, aki, vagy akik a szabálytalanságot elkövették.

Elnök megállapítja, hogy az ítélet kihirdetésénél az összes felek jelen voltak s felhívásra, hogy az ítélet rendelkezésében megnyugosznak-e? Tömpe Károly s az egyházmegyei ügyész megnyugodtak, a nagykárolyi egyház képviselője az ítélet ellen felebbezését jelentette be s kérte az ítélet kézbesítését.

A bíróság elnöke elrendelte, hogy az ítélet a nagykárolyi ref. egyházközségnek kézbesíttessék.

Veres Sándor gondnok és társai presbiterek, nagykárolyi lakosok ellen hivatalból folyamatba tett fegyelmi ügyben hozott

ítélet:

A királyhágómelléki ref. egyházkerület elnöksége által kiküldött nagybányai ref. egyházmegye időszaki tanácsa, mint fegyelmi bíróság: Veres Sándor gondnok, Nagy Elek, Csata Gerzon, Tóth Elek asztalos, Török István presbiterek nagykárolyi lakosokat vétkeseknek mondja ki az Egyh. V. tc. 34. §. A. 3. pontjába ütköző fegyelmi vétségben s ezért őket az

Egyh. V. tc. 35. §. a) pontja alapján «rosszalásra» ítéli, egyetemlegesen arra kötelezi, hogy 1889 lei eljárási költséget 15 nap alatt, különbeni végrehajtás terhe alatt a nagybányai ref. egyházmegyének fizessenek meg. Rácz János, Kis István, Tóth Elek ny. vasutas, Illýs György, Komáromy István, Csengery Gyula, Szegedy György presbiterek, nagykárolyi lakosokat a vád és következményei terhe alól felmenti.

Elrendeli a fegyelmi bíróság az ítélet jogerőre emelkedése után az ítélet egy hiteles kiadványának a nagykárolyi egyházközség presbitériumához való megküldését s a presbitériumot arra kötelezi, hogy az ítélet hiteles kiadványát fűzze az 1931 június hó 21-én tartott s fekete kerettel körülvett presbiteri jegyzőkönyvhöz s gondoskodjék arról, hogy az állandóan a hívatolt jegyzőkönyvhöz fűzve őriztessék meg.

Indokolás:

A nagykárolyi gyülekezetbe stb. stb.

Az elnök felhívására Veres Sándor gondnok felebbezést jelent be, a nagykárolyi egyházközség képviselőjében Szabó Zoltán presbiter felebbez. Mindketten kérik az ítélet hiteles kiadványának kiadását. A többi érdekeltek az ítélet rendelkezésébe megnyugodtak.

Végzés:

A fegyelmi bíróság Veres Sándor felebbezését elfogadja s az iratokat az egyházkerületi fegyelmi bíróság elé terjeszteni határozza.

A Szabó Zoltán által bejelentett felebbezést visszautasítja mert a vádat az egyházmegyei ügyész képviselte, aki az ítéletben megnyugodott, ilyen esetben az egyház képviselőjének felebbezési joga nincs.

Elrendeli a bíróság, hogy az ítélet hiteles kiadványa Veres Sándornak kiadassék.

Szabó Zoltán a kihirdetett végzésben megnyugszik.

Jegyzőkönyv.

Felvétetett Szatmárnémetiben 1932. május 9-én délután 6 órakor a Királyhágómelléki ref. egyházmegye időszaki tanácsa mint fegyelmi bíróság által Veres Sándor gondnok és társai presbiterek nagykárolyi lakosok ellen hivatalból folyamatba tett fegyelmi ügyben tartott tárgyalásról.

Jelen voltak. A bíróság részéről: Széll György esperes aki a tárgyalást vezette: Dr. Böszörményi Emil em. gondnok elnökség, Magoss Ferenc, Boros Jenő, gy. Kovács József bírák, Dr. Mártha József jegyző.

A felek részéről: Dr. Harcsár Géza egyházmegyei ügyész, Szabó Zoltán presbiter, Gönczy Sándor lelkész a nagykárolyi egyházközség képviselőjében, Veres Sándor gondnok, Nagy Elek, Csata Gerzon, Rác János, Tóth Elek ny. vasutas, Tóth Elek asztalos, Komáromy István, Török István panaszlottak presbíterek nagykárolyi lakosok.

Elnök az ülést megnyitja.

Veres Sándor gondnok és Szabó Zoltán presbiter bejelentik, hogy ebben a fegyelmi ügyben a fegyelmi bíróság által meghozott s előszóval kihirdetett ítélet ellen bejelentett felebbezéseiket visszavonják.

A bíróság meghozta s kihirdette a következő

végzést:

Fegyelmi bíróság a bejelentést tudomásul veszi, a felebbezés joghatályát megszünteti.

A Királyhágómelléki ref. egyházkerület elnöksége által kiküldött nagybányai ref. egyházmegye időszaki tanácsa, mint fegyelmi bíróság által Nagy Elek és társai nagykárolyi lakosok panaszára Gönczy Sándor nagykárolyi lelkész ellen folyamatba tett fegyelmi ügyben alantírott helyen és napon a következő

végzést

hozta:

Mivel felek kibékültek s panaszosok a panaszt visszavonták, fegyelmi bíróság a panasz visszavonása folytán, mivel egyházmegyei ügyész a vád képviselőjét nem vette át, az eljárást megszünteti, az íratokat irattárba helyezni rendeli s az eljárási költségeket ebben az ügyben 1889 leiben állapítja meg.

Mivel a fegyelmi bíróság a mai napon tárgyalta három ügyben a költségeket 5567 leiben állapította meg s ebből 1889 leinek a megfizetésében a nagykárolyi egyházközségben megejtett presbiter választás ellen beadott felebbezés folytán megindult eljárás rendén a nagykárolyi egyházközséget már elmarasztalta s mivel ez az ítélet egész terjedelmében, tehát a költségekre vonatkozó részében is hatályban marad, mivel továbbá 1889 leiben panaszosokat abban a fegyelmi ügyben

mely ellenök lefolytatva lett szintén elmarasztalta már s az az ítélet is jogerős és hatályban marad, elrendeli, hogy a panaszok által letett s a költségekre felajánlott 3000 Lei költségek apasztására számoltassék el s a nagykárolyi egyházközséget arra kötelezi, hogy a már terhére az említett ítéletben megállapított 1889 leien felül 778 lei eljárási költséget a nagybányai ref. egyházmegyének 15 nap alatt külömbeni végrehajtás terhe mellett fizessen meg.

A bíróság elnöke megállapítja, hogy a végzés kihirdetésénél jelen voltak a panaszosok s panaszlott, akik a végzés rendelkezésében megnyugodtak.

A nagybányai ref. egyházmegye időszaki tanácsa, mint közigazgatási bíróság által Lőrinczi János sárközi lakos volt gondnok ellen vagyoni felelőssége megállapítása tárgyában tartott tárgyalása alkalmával hozott

ítélet:

Egyházmegyei időszaki tanács, mint közigazgatási bíróság az Egyh. V. tc. 33. §. 10. pontja alkalmazásával az Egyh. I. tc. 186. §. alapján kimondja, hogy a sárközi egyház számadásában hiányként mutatkozó 3065 lei s annak időközi késedelmi kamatai tekintetében Lőrinczi János sárközi lakos, volt gondnok felelősséggel tartozik.

Indokolás:

Az iratok közt levő 1931. április 9-én felvett jegyzőkönyv szerint a sárközi egyház készpénz vagyonában 3065 Lei hiány mutatkozik.

A sárközi egyház gondnoka Lőrinczi János, aki a hiányként mutatkozó összegre vagyoni felelősségét nem ismerte el.

Mivel Lőrinczi János elismerte, hogy a hiány fennáll, ő a gondnok, az 1900 Leit meghaladó összeg tekintetében pedig semmi olyan tényt nem hoz fel, a mely vagyoni felelősségét kizárná, az 1900 Lei tekintetében felhozott védekezése pedig amiatt nem vehető figyelembe, mert ha ez a hiány már akkor megvolt, amikor gondnokká választatott s a vagyonokat átvette, az átadást kifogásolnia kellett volna, ilyen kifogást pedig nem tett, az 1900 Lei tekintetében is ő tartozik felelősséggel, miért is vagyoni felelősségét az egész hiányra meg kellett állapítani.

Elnök megállapítja, hogy az ítélet kihirdetésénél Lőrinczi János és az egyházmegyei ügyész voltak jelen, akik az ítélet rendelkezésében megnyugodtak.

I. Melléklet.

A nagybányai ref. egyházmegye számadása az 1931. évről
a) BEVÉTEL

Tétel szám	TÁRGY	Költség- elő- irányzat	Tényle- ges be- veendő- ség	Bevétel	Hátralék
		Lei	Lei	Lei	Lei
1	1930. évi pénztári ma- radvány	3474	3474	3474	—
2	Tőkéik, alapok kamatai- ból	28000	34288	34288	—
3	Előző évi hátralékokból	67000	72625	10938	61687
4	Consensus díjakból . .	—	300	300	—
5	Nyomtatványok árából	3000	6824	2106	4719
6	Vegyes bevételekből .	—	300	300	—
7	1931. évi egyh. megyei adóból	39000	40592	20259	20333
8	1931. évi főgimn. fenn- tartási adó	39000	40592	16907	23685
9	1931. évi késedelmi kamatok	—	8560	621	7939
10	Bírság és büntetés pén- zekből	—	6260	6260	—
11	Alapokból meghatáro- zott célra	—	35987	35987	—
12	Új alapítványra ado- mány	—	10000	10000	—
13	Átmenetileg kezelt té- telek	—	15567	15567	—
Összesen:		179474	275369	157006	118363

b) KIADÁS

Tétel szám	TÁRGY	Előirányzat		Tényleges kiadás		Hátralék
		Egyen- ként	Összesen	Egyen- ként	Összesen	
		Lei	Lei	Lei	Lei	
	I. Tisztviselők díjazása					
1	Esperes tiszteletdíja .	5000		5000		—
2	Jegyzők tiszteletdíja .	1500		1500		—
3	Tanácsbírák tiszteletdíja	900		150		750
4	Pénztárnok tiszteletdíja	2000		2000		—
5	Számvevők tiszteletdíja	1550		1250		300
6	Könyvtáros tiszteletdíja	200	11150	—	9000	200
	II. Fuvardíj és kész- kiadások					
1	Tanügyi bizottság tag- jainak	2400		1050		—
2	Egyházlátogatóknak .	1200		1122		—
3	Egyházkerületi képviselőknek	3600		1200		—
4	Kiküldöttek, gyűlések költségei	1500		2040		—
5	Missiói lelkészek fuvar- díja	2600	11300	—	5412	2600
	III. Írószer, nyomtat- ványok					
1	Esperesi jelentés, gyű- lési meghívók és jegy- zőkönyv ára	10000		10088		—
2	Esperesi iroda írószer, papir szükséglete . .	3000		4502		—
3	Postai portó-díjak . .	800	13800	441	15031	—
	IV. Segélyezésekre					
1	Szatmári gimnáziumnak	40000		22274		17726
2	Ösztöndíjakra	2000		2000		—
3	Tanítói gyámsegély . .	400		400		—
4	Elemi iskolák segélye .	1600		16000		—
5	Belmissió költségei . .	2400		830		—
6	Nagybocskónak segély	—	60800	1000	42594	—
	Átvitel		97050		72937	21576

Tétel szám	TÁRGY	Előirányzat		Tényleges kiadás		Hátralék
		Egyen- ként	Összesen	Egyen- ként	Összesen	
		Lei	Lei	Lei	Lei	
	Áthozat		97050		72937	21576
	V. Különbözők					
1	Vegyes kiadásokra . .	2000		2846		—
2	Szatmári gimnáziumnak hátralék	63662		—		63662
3	Szatmári tanítóképzőnek	5000		—		5000
4	Vasszekrény ára . . .	5500		—		5500
5	Fel nem vett tisztelet- díjak	1850		1500		350
6	Missiói lelkészek 1930. évi járuléka	3400	81412	3150	7496	—
	VI. Átmeneti tételek					
1	Tőkésítésre	—		20347		—
2	Egyházkerületnek járó összegek	—		12938		—
3	Tőké, alapok kamatai tőkésítve	—		32399		—
4	Ezek után tőkekamata adó	—		1889	67573	—
	VII. Kölcsönök					
1	Egyeseknek és egyhá- zaknak	—		9000	9000	—
	Összesen		178462		157006	96088
	Összes bevételek		179474		157006	118363
	Összes kiadások		178672		157006	96088
	Maradvány		1012			22275

Vagyon kimutatás:

I. Közpénztári tőkék.		1930.	1931.
1. Készpénz		3.474 Lei	— Lei
2. Takarékbetétek		34.509 "	38.525 "
3. Gróf Dégenfeld Sándor alap		2.349 "	2.654 "
4. Gróf Dégenfeld Béla alap		628 "	692 "
5. Ujfalussy Miklós alap		2.045 "	2.308 "
6. Egyházmegyei jubiláris alap		5.059 "	5.665 "
		<u>48.064 "</u>	<u>49.840 "</u>

II. Külön rendeltetésű alapok.

1. Államsegély alap	10.578 Lei	12.376 Lei
2. Tanítói gyámegyleti alap	3.826 "	3.828 "
3. Helmezy József emlékalap	8.603 "	8.076 "
4. Nagy Frigyes emlékalap	8.727 "	8.894 "
5. Egyházmegyei népiskolai segélyalap	84.429 "	93.855 "
6. Nyugdíjalap	1.076 "	1.203 "
7. Kovássy Ákos alap	12.173 "	13.754 "
8. Boross Zoltán iskolaalap	11.846 "	11.508 "
9. Egyházmegyei missióalap	24.441 "	26.985 "
10. Nagy Béla iskolaalap	17.516 "	17.171 "
11. Dr. Böszörményi Emil iskolaalap	10.990 "	10.820 "
12. Tőke segélyalap	19.700 "	21.395 "
13. Magoss Ferenc alap	— "	10.248 "
14. Lelkészi gyámintézetli alap	— "	7.217 "
15. Nagy Lajos alap	— "	287 "
	<u>213.905 "</u>	<u>247.617 "</u>

III. Hátralék követelések.

1. Egyházmegyei adók, stb.		
a) Bevétel 3. 5. 7. 8. 9. tételei alatt	76.783 Lei	118.363 Lei
	<u>76.783 "</u>	<u>118.363 "</u>

Összesítés.

I. Közpénztári tőkék	48.064 Lei	49.840 Lei
II. Külön rendeltetésű alapok	213.905 "	247.017 "
III. Hátralék követelések	76.783 "	118.363 "
	<u>338.752 "</u>	<u>415.820 "</u>

Összehasonlítás.

1. Összes vagyon	338.752 Lei	415.820 Lei
2. Összes teher	63.662 "	96.088 "
Tiszta vagyon	275.090 "	319.732 "
E tőkék átlaga 1922. év végén		39.538 "
Gyarapodás 10 év alatt		<u>280.194 "</u>

Kelt Kiskolcs – Nagybánya, 1932. szept. hó.

Gacsályi Zsigmond
pénztáros.

Oláh Sándor
számvevő.

gfh

a) Az egyházmegye tisztikara.

Elnökség: *Széll György* esperes, avasujvárosi lelkész. Avasujváros, esperes 1905 ápr. 27 óta. *Dr. Böszörményi Emil* egyházmegyei gondnok, földbirtokos, Szatmár és Nagykolcs, 1929 nov. 29 óta.

Jegyzők: *Oláh Sándor* főjegyző, lelkész Nagybányán (1929–5 sz.) *Dr. Ajtai Nagy Gábor* főjegyző, ügyvéd Nagybányán (1923–6.) *Visky Ferenc* jegyző, lelkész Egriben (1928–5.) *Dr. Mártha József* jegyző, ügyvéd Szatmáron (1930–7)

Ügyész: *Dr. Harcsár Géza* ügyvéd, Szatmár (1901. szept. 152)

Pénztárnok: *Gacsályi Zsigmond* lelkész, Kiskolcs, (1931–31.)

Levéltárnok:

Könyvtárnok: *Kolos Vince* lelkész, Vámfalu, (1911–143.)

b) Az egyházmegye bírósága.

Elnökség: *Széll György* esperes és *Dr. Böszörményi Emil* egyházmegyei gondnok.

Tanácsbírák: a) lelkésziek: *Magoss Ferenc* Mikola (1912, 90.) *Boros Jenő* Szatmár (1923, 6.) *gy. Kovács József* Ombod (1926, 7.) *Bodnár Béla* (1928, 8.) *Bogdán Lajos* (1928, 8.) *Sárközi Lajos* (1929, 54.) b) világiak: *Dr. Nagy Sándor* a nagykárolyi egyházmegye gondnoka, ügyvéd Erdődön (1923, 6.) *Dr. Helmeczy József* ügyvéd, földbirtokos Pettyén (1923, 6.) *Dr. Farkas Antal* ügyvéd, Szatmár (1923, 6.) *Kovássy Ákos* ügyvéd, földbirtokos, Máramarossziget (1928, 5.) *Nagy Béla* földbirtokos, Lázári (1929, 5.) *Dr. Jakó Endre* volt szolgabíró, földbirtokos Aranyosmedgyes (1929, 54.)

c) Képviselők, bizottságok.

Egyházkerületi képviselők: *Oláh Sándor*, *Sárközi Lajos* és *Peleskey Sándor* lelkészi; *Dr. Helmeczy József*, *Tabajdy György* és *Nagy Béla* világi rendes képviselők;

gy. *Kovács József*, *Sáfár Imre* és *Tóth Gábor* lelkészi; *Uray Jenő*, *Kanizsai Jenő* és *Nagy Jenő* világi pótképviselők (1931–1933 évekre, lásd 33/931 sz. határozatot).

Egyházmegyei tanítóképviselők: *Kádár Károly* tanító, *Egri és Szőke József* tanító Ombod, (57/931 sz. a.)

Helmeczy és Nagy Frigyes ösztöndíj-bizottság: Elnök: az esperes, előadó lelkészi főjegyző. Tagok az egyházmegye gondnoka és tanácsbírái.

Időszaki tanács: Elnökség az esperes és gondnok. Tagok: *Magoss Ferenc*, *Boros Jenő* és *Dr. Farkas Antal* rendes; gy. *Kovács József*, *Dr. Helmeczy József* és *Nagy Béla* pótagok, (1932–)

Számvevőszék: Elnök: *Dr. Nagy Sándor*, előadó: *Oláh Sándor*, tagok: *Sáfár Imre*, *Kürthy Károly*, *Siető Pál* és *Szabó Endre*.

Tanügyi bizottság: Elnök: *Magoss Ferenc*, előadójegyző *Gulya Géza*. Tagok a szamoskrassói körben gy. *Kovács József*, *Szőke József*, *Jakó László*; mikolai körben *Visky Ferenc*, *Kádár Károly*, *Osváth Elek*; apai körben *Gulya Géza*, *Z. Demeter János*, *Tóth László*; nagybányai körben: *Szabó Endre*, *Török Bernát* és *dr. Ajtai Nagy Gábor*; avasi körben: *Kovács Károly*; szatmári körben: *Mogyorós Sándor* és *Beregi István*; máramarosszigeti körben: *Szép Kálmán* és *Kelemen Ernő* (8/930 sz.)

Szociális bizottság: Elnök az esperes. Tagok: *dr. Koronka Pál*, *Tankóczy Gyula*, *Peleskei Sándor*, *dr. Hadady Lajos* és *dr. Király Zsigmond* (62/1929 sz. a.)

Egyházmegyei nyugdíj-bizottság: Esperes és gondnok elnöklete alatt *Sárközi Lajos*, *Boros Jenő*, *dr. Helmeczy József* és *Nagy Béla* (13/930 sz. a.)

Szatmárnémeti ref. főgimn. és a leányiskolák igazgatótanácsának tagjai: *Széll György* esperes, *dr. Böszörményi Emil* gondnok, *Magoss Ferenc* és *dr. Harsár Géza*.

Máramarosszigeti lyceum igazgatótanácsa (65/926 sz. egyházmegyei határozattal): Elnök: az esperes, vagy helyette-

sítésében az egyházmegyei gondnok. Tagok az egyházmegye részéről: *dr. Haresár Géza*, *dr. Nagy Sándor* és *Magoss Ferenc*. A máramarosszigeti egyház részéről: a pénztáros és jogtanácsos, utóbbi csak tanácskozási joggal, de szavazati jog nélkül.

Közalapi bizottság: Elnök: *Széll György* esperes, tagok: *Oláh Sándor* és *dr. Helmeczy József* (12/928 sz.)

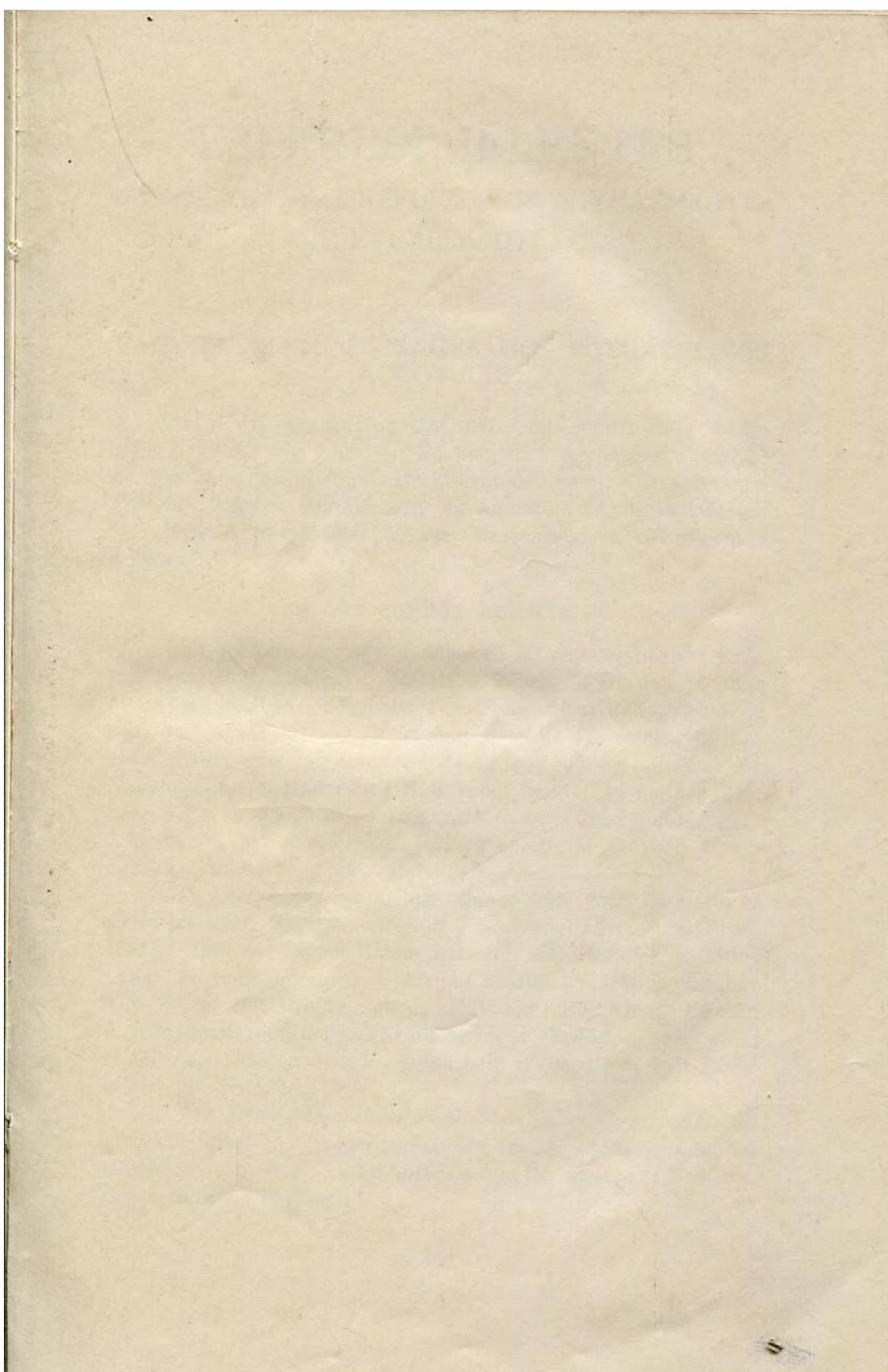
Missziói bizottság: Esperes ur elnöklete alatt *Szaplonczay Bertalan*, *Kürthy Károly*, *Sárközi Lajos* és *Visky Ferenc* (59/926).

Szavazatbontó bizottság: Esperes, gondnok, *Oláh Sándor*, *dr. Haresár Géza*, *Boros Jenő*, *Sárközi Lajos* (59 – 1929 sz.)

Betűsoros tárgymutató.

- Adorjáni egyház egyházi tartozásai mérséklése 32.
Amaczi lelkészi telek visszaadása 58.
Apahegyi iskoláztatás ügye 21, — presbíterek létszámának fel-
emelése 38.
Aranyosmedgyesi kölcsön 23.
Barkász Imre patóházai lelkész fegyelmi ügye 68.
Bartha Bálint óvári-i tanító halála 6.
Csengerbagosi kölcsön jóváhagyatott, — tanítói fizetés ügyben
közig. bírósági ügy 57.
Egyházkerületi határozatok tudomásul vétele 7—12.
Esperesi jelentés 1931 évről 5, — időszakai változásokról 6.
Halmi-i presb. panasz Szabó Lajos tanító fizetés ügyében 60.
Hadházy Gábor batizi gondnok állásába visszahelyeztetett 61.
Helmeczy—Nagy Frigyes alapok kamatai Visky Ferencnek 49.
Időszaki tanács megalakítása 53, — határozatai nagykárolyi
bírósági ügyekben, szám nélkül.
Illeték egyenértéki adó ügyben eljárás 37.
Iskolai segély kérelmek 36.
Jegyzőkönyv hitelesítés 4.
Józsefházai egyház tagok ellen peres eljárás indíttatik 18, —
erdőtőke ügyben perújítás 62, — tanítói fizetés kiszol-
gáltatása 63.
Kakszentmártoni lélekszám megállapítása 17, — kérelme a
Baldácsy alaphoz 33.
Kiskolcsi takarékmagtár jóváhagyása 31.
Kispeleskei kölcsön jóváhagyása 27, — kérelme a Baldácsy
alaphoz 35.
Kovács Ilona kőszegremetei tanító fizetés kiszolgálás iránti
panasza 66.
Költségvetés elfogadása 43.
Közgyűlés megnyitása 1, — bezárása 52.
Lelkészerőtekezet határozata 46.
Lengyel János görbedi tanító fizetés kiszolg. iránti panasz 55.
Libik Árpád kőszegremetei fizetés kiszolg. iránti panasz 65.
Lőrinczy János sárközi gondnok vagyoni felelőssége. Időszaki
tanács.
Málnássyné Kiss Ilona sárközujlaki tanító elleni panasz. 67.
Máramarosszigeti adókulcs jóváhagyatva 19, — kölcsön szintén
25, — lyceum ügyei 50.

Makray Emma turterebesi tanítónő 6, 47.
 Megjelentek számbavétele 2.
 Missziói bizottság a körök működéséről 44, — lelki ügyeket
 tárgyaló presbíteri határozatokról 45.
 Mikolai tanító fizetés ügye 56.
 Nagybányai lelkészi díjlevél 20.
 Nagykárolyi fegyelmi és közig. bírósági ügyek. Időszaki tanács.
 Oláh Sándor nagybányai lelkész 6. — Nyugdíjint. Végrehajtó-
 bizottsági tagul kiküldetett 11.
 Ombodi közmunka váltság jóváhagyva 22. — Kölcsön szintén 26.
 Óvár-i adókulcs elleni felebbezés 15.
 Özv. Péterffy Gusztávné egyházi adója jóváhagyatik 64.
 Puy Géza avasujvárosi tanító 6.
 Sándorhomoki énekkar alapszabálya 30.
 Sárköz – sárközujlaki egyházak egyesítése 13.
 Spáczay Árpád felsőbányai lelkész 5.
 Számvevőszék előterjesztései 41, 42, 43.
 Szárazberek-i énekkar alapszabálya 29.
 Szamoskőrödi egyh. adó ellen felebbezés 39.
 Szamosdarái gondnok fegyelmi ügye 70.
 Szaplóczay Bertalan nagybányai lelkész halála 6.
 Tanítói fizetés megállapítások 16.
 Tanítók eskütétele 47.
 Tanügyi bizottság előterjesztései 48, 48/a.
 Tárgysorozat megállapítása 3.
 Tisztikar lemondása 51.
 Turterebesi egyház kérelme Baldácsy alaphoz 34.
 Vámfalui felekezeti iskola felállítása és díjlevele 14, — presbí-
 teri határozat ellen Józsa K. felebbez 40.
 Várady József szamoskrassói lelkész 6.
 Wéghoffer Sándor felebbezése adó ügyben 59.

ESPERESI JELENTÉS

A NAGYBÁNYAI REFORMÁTUS EGYHÁZMEGYE
1931. ÉVI ÁLLAPOTÁRÓL.

NAGYTISZTELETÜ ÉS NAGYSÁGOS EGYHÁZMEGYEI KÖZGYÜLÉS!

Az ez évi egyházlátogatást május 30 – június 15-ig bezárólag 7 küldöttség végezte. Én magam 5 egyházban, részben az egyházmegyei gondnok Úr kíséretében, u. m. Kőszegremete, Ombód, Kiskolcs, Szatmárhegy és Amacson. Az egyházlátogatási jegyzőkönyvek alapján van szerencsém a következőket jelenteni:

I. Az egyház belélete.

1. A templomot nagy ünnepeken 50 anyaegyházban 40%-ban látogatják, Vasárnap délelőtt 35%-ban. Vasárnap délután 49 anyaegyházban 25%-ban. (Vasárnap délután Nagybocksón nem volt istentisztelet.) Hétköznap délelőtt 47 anyaegyházban 12%-ban. *(Nem volt istentisztelet 3 anyaegyházban: Kispeske, Nagybocksó, Pusztadaróc.)* Hétköznap délután 44 anyaegyházban: 08% a látogatás. *(Nem volt istentisztelet 6 anyaegyházban, u. m. Kispeske, Kőszegremete, Misztótfalu, Nagybocksó, Szatmárhegy és Vámfalu.)*

Hét leányegyházban nagy ünnepeken 67% látogatta az istentiszteletet. Vasárnap délelőtt 5 leányegyházban 45% (Erdőszádán csak a három főünnepen volt istentisztelet. Erdődön pedig havonta egyszer.) Vasárnap délután 5 leányegyházban 37%. (Nem volt Erdőszádán és Erdődön.) Hétköznap délelőtt 5 leányegyházban 08% (Erdőszádán és Erdődön nem volt.) Hétköznap délután 5 leányegyházban 07%. (Nem volt Erdőszádán és Erdődön.)

2. *Az Isten Igéje minden ünnep- és vasárnap délelőtt prédikáltatott 50 anyaegyházban és 5 leányegyházban. (Erdődön a hó első vasárnapján s minden ünnepen; Erdőszádán a három főünnepen.)*

3. *Kátémagyaráztatott* 45 anyaegyházban 766-szor. Atya, Sárközujlak és Vetésen ima; Nagybányán 21-szer ima és biblia-olvasás; Nagybocksón semmi. 6 leányegyházban nem volt Káté magyarázat. Dobrácsapátiban 6-szor.

4. *Bibliamagyarázat* volt 44 anyaegyházban 1461 esetben. (6 anyaegyházban nem volt, u. m. Adorján, Felsőbánya, Misztótfalu, Nagybocksó, Sárközujlak, Szatmárhegy). 3 leányegyházban 150 esetben. Erdőszádán, Szatmárpálfalván, Erdődön és Berenden nem volt.

Összesen: 48 anyaegyházban 2227 esetben káté- és bibliamagyarázat. Nem volt egyszer sem: Nagybocksón és Sárközujlakon sem káté-, sem bibliamagyarázat. Részben volt könyörgés: Atya, Patóháza, Pusztadaróczi és jórészen könyörgés Vetésen. Hat leányegyházban 156 esetben káté- és bibliamagyarázat. Nem volt: Erdőszádán, Erdődön, Szatmárpálfalván és Berenden.

5. Az újonnan kibocsátott egyházlátogatási jegyzőkönyvből nem lehet megállapítani, hogy mely egyházban, hetente hányszor van istentisztelet reggel, hányszor van este, -- ami pedig szerfelett fontos volna. A régi egyházlátogatási jegyzőkönyv nyomán beérkezett adatok pedig szinte felerészben szolgáltatják be az összes egyházakból a hétköznapi istentiszteletekre vonatkozókat.

Bibliamagyarázat tartatott 27 anyaegyházban: advent- és böjtkorban. Nem volt: Aranyosmeggyes, Atya, Batiz, Dabolcz, Felsőbánya, Hosszumező, Józsefháza, Kisbábony, Kiskolcs, Késpeleske, Lázári, Mikola, Nagybocksó, Pettyén, Sándorhomok, Sárköz, Sárközujlak, Szamoskóród, Szárazberek, Szatmárhegy, Tamásváralja, Vámfalu, Vetés, -- összesen 23 egyházban. Bibliát magyarázott 1 leányegyház: Apahegy. A többi nem.

6. Gyermek istentisztelet tartatott 13 anyaegyházban 77 alkalommal.

7. *A gyermekek a vasárnapi istentiszteleten résztvesznek* 47 anyaegyházban. *Nem vesznek részt:* Nagybocksó, Nagytarna és Pusztadaróczi. 6 leányegyházban résztvesznek. Erdőszádán: nem.

Hétköznapi napokon 39 anyaegyházban résztvesznek. 11-ben nem, u. m.: Apa, Dabolcz, Józsefháza, Nagybocksó, Patóháza, Pusztadaróczi, Sárközujlak, Szatmárhegy, Szatmárnémeti, Szat-

márudvari, Vámfalu. 5 leányegyházban: igen. Erdőszádán és Erdődön nem, mert nincs istentisztelet.

8. *Vasárnapi iskola van: 45 anyaegyházban. Nincsen:* Dabolcz, Nagykolcs, Sárköz, Szatmárudvari, Vámfalu. Hat leányegyházban van, Berenden nincs. A vasárnapi iskola működik 65 csoporttal. 1615 tag van bejelentve, de nincs mindenik egyházból jelentés a növendékek számáról ami a régebből kibocsátott egyházlátogatási jegyzőkönyv hibája.

9. Konfirmációra előkészít 48 esetben: lelkész; segédlelkész: 3-ban; kántor: 1 lévita: 1; tanító: 4. — A konfirmáltak további lelkigondozása 31 bibliakör és 3 ifjúsági egyesületben történik. 16 egyházban semmi.

10. *Ifjúsági Egyesület van 5 anyaegyházban. 45-ben nincs. Bibliakör van 31 anyaegyházban. 19-ben nincsen,* u. m. Aranyosmeggyes, Atya, Csengerbagos, Dabolcz, Felsőbánya, Hirip, Józsefháza, Kisbábony, Kiskolcs, Kőszegremete, Nagybocksó, Nagykolcs, Nagytarna, Patóháza, Sárköz, Sárközujlak, Szárazberek, Szatmárudvari és Vámfalu.

11. *Nőszövetség van 39 anyaegyházban. 11-ben nincs.*

12. Énekkar van 29 anyaegyházban, 1025 taggal. 21-ben nincsen. — Ahol nincs, oka: a taghiány, vezetőhiány. — Működés terük: templomi éneklés, temetés, vallásos-estélyeken részvétel.

13. Lelkész végzett látogatást 44 egyházban 696 alkalommal. 4 egyházban a presbiterek is kísérték. 33 egyházban a tanítók látogatják növendékeik családját.

14. Házi istentisztelet van 13 anyaegyházban. 37-ben nincs.

15. 50 anyaegyházban van iratterjesztés, mindenütt a lelkész vezeti. — Eladatott: 65 teljes biblia; 271 Ujszövetség; 1640 Naptár; Vallásosirat: 3281; Néplap: 758 drb., — benne sok helyen a „Magyar Nép” is.

16. Református népkönyvtár van 13 helyen, két iskolai, 3 ifjúsági és 32 helyen nincs. Használták 404 esetben.

17. Szegényügyi bizottság van 20 egyházban. 30-ban nincs. Felnőtt szegények kaptak: 52.267 leit segélyül. Gyermekek: 24.958 leit. Összesen: 87.225 leit.

18. Külsőjótékonycélra adtak: 100.675 leit. (Multévben: 105.826 lei.)

29. Hitfeleink jótékonyága: 595.258 lei. (1930-ban: 918646 lei.)

Tizezer lein felül adtak: Ifjusági Egyesület. Harmoniumra gyűjtés: 37.910 lei és Báthory István volt gondnok Amerikából: 10871 lei. Amacz; Fekete Sándor és neje 15.000 lei, Máramarossziget; különböző alapokra adományok: 87.994 lei; Szatmár. Közösen az egyháztagek: 10.000 leit adtak Vetésben.

20. Urvacsora osztatott 48 anyaegyházban 6-szor. 1-ben: Szatmáron 7-szer; 1-ben: Nagybocksón 4-szer. 5 Leányegyházban 6-szor; 1-ben: 4-szer; 1-ben: Erdőszádán 3-szor.

Minden alkalomkor Urvacsorával élt 38 anyaegyházban 147 presbíter; 5 leányegyházban 15 presbíter.

Urvacsorával éltek: Bőjtben: fi: 1471; nő: 1904; együtt: 3375. Husvétkor: fi: 3902; nő 3991; 7693. Pünkösdkor: fi: 2912; nő: 3484; összesen: 6396. Újkenyér: fi: 1697; nő: 2585; összesen: 4282. Advent: fi: 1663; nő: 2250; összesen: 3913. Karácsony: fi: 1566; nő: 2276; összesen: 3842. Betegek: fi: 68; nő: 103; összesen: 176. Összesen: fi: 13279; nő: 16308; összesen: 29677. Szórványokban: Husvét: fi: 46; nő: 44; összesen: 90. Pünkösdkor: fi: 19; nő: 32; összesen: 51. Karácsony: fi: 51; nő: 58; összesen: 109. Betegek: fi: 1; nő: 5; összesen: 6. Összesen: fi: 117; nő: 139; összesen: 256.

Betegek úrvacsorával élnek: bármikor 35 egyházban; úrvacsoraosztáskor: 13-ban.

21. Baptista van 9 egyházközségben. Ez évben baptista lett: fi: 9; nő: 15; együtt: 24. Más szekta lett: fi: 4; nő: 6; összesen: 10. — Adventista, Millenista.

22. Hitelveinkkel ellenkező szokások 16 egyházban észlelhetők. — És pedig: Kivilágítás és Úrnapja.

23. Vallásos összejövetelt tartott: 48 anyaegyház 543 alkalommal. Nem tartott: Nagybocksó és Vámfalu.

24. Nagyobb szabású ünnepélyt tartott 11 egyház, u. m. Adorján: anyáknapja; Amacz: harmoniumavatás; Atya harangavatás; Avasujváros: műkedvelő előadás; Felsőbánya: kerti ünnepély; Máramarossziget: anyáknapja, Kazinczy, Petőfi ünnepély, szeretetvendégség; Szamosdara: anyáknapja; Szatmár: leánykonferencia, köri-leánynap; Szatmárhegy: Zwingli ünnep, karácsonyest és Leányszövetség fogadalma; Szinérváralja: Énekkari hangverseny és Tamásváralja: Anyák napja. — Részt vett ezeken az ünnepélyeken 5 egyház.

25. Közönséges bűncselekményekért való elítélésről a leg-

több helyen nincs tudomás. – Két egyházból iszákoszágról jelentenek.

26. 24 egyházban 47 vadházasságot jelentenek. – Lelkészeink rajta vannak a vadházasság megszüntetésén, rábeszéléssel, ráhatással, de nem sok sikerrel, főként a kötött állapot miatt.

27. Egyházunkban minden tisztapár kikérte az egyházi áldást, kivéve Vetésen egy pár.

28. Egyházainkban 12 egyházban 42 vegyespár kötött házasságot. 2 esetben kárunkra reversálist adtak.

29. 30. A keresztelest, temetést nem mellőzte senki sem.

31. Egyházaink sérelmei: Adorján 14% iskolasegély kihúzatott; Szatmárgörbed szintén; Felsőbánya földjeit kisajátították; kisbábonyi iskola elleni állami eljárás; Nagybocksó: agrár földet nem kapott; Sárköz 14% iskolasegély kihúzatott; Szamosdob: iskola megnyitását nem kapta meg; Szamoskrassó, Szinerváralja, Tamásváralja a 14% os iskolai segélyt nem kapta meg.

II. Az egyház külélete.

32. Az egyházi adózók száma: 10238, a választók száma: 6067.

33. Egyházközségi közgyűlés van: négy egyházban. – (A máramaros-ugocsi részben.)

34. A presbiterek száma: 655.

35. A lelkési iroda fel van szerelve mind az 50 egyházban szükséges naplókkal. A lelkészek pontosan vezetik, úgy az anyakönyveket, mint a presbiteri jegyzőkönyveket.

36. Levéltár van minden egyházban.

37. Vagyoneleltár van minden egyházban. Erdődön, Szatmárudvarin, Berenden régi vagyoneleltár van.

38. Ingatlan mindenütt az egyház nevében áll, csak Apahegyen nem. (Elintézőben.)

39. Az agrárreform elvett az egyházaktól, lelkészektől, tanítóktól: 744 h. és 749 □ ölet; Adott: 69 h. és 1200 □ ölet.

40. Az egyházközségek tőkái, alapjai 1931. dec. 31-én: 4,789,393 lei és 1536 dollár. – Részletesen a mellékleten. (Múltévben: 5,890.922 lei és 223 dollár.)

41. Az egyházak magtárai terményben: búza 1281 q; rozs:

330 q; tengeri 5029; zab 1059. Pénzérték: 701,955 lei. (A legtöbb helyen az egyháznak magtári terményei pénzértékben is kifejezve vannak, a kérdőtétel következtében. De van a takarékmagtárnak külön pénztőkéje is, nemcsak terménytőkéje. Előbbi esetben a terménytőke, mint pénztőke is felvan számítva pénzértékben, utóbbi esetben pedig, hogy mennyi a pénztőkéje a takarékmagtárnak arra nincs kérdőtétel.

42. Az egyházak tőkéi és terményei el vannak helyezve: egyeseknél, betétekül, takarékpénztár és szövetkezeteknél: 8 – 14% mellett. A termények pedig: 20 – 25% mellett.

43. Az egyházak adósságai; 1,280,763 lei; (Múlt évben: 1,117,967 lei).

44. Minden egyháznak megerősített költségvetése van.

Az egyháztagokra kivetett egyházi adó összege: 1,354,080 lei. Terményben: 1592 q. búza; tengeri 146 q.; zab 16 q.; 70 sor széna és 7 öl fa.

45. Az egyházi számadások jóváhagyás alatt vannak.

A zárszámadás mérlege:

bevétel: 5,854,592 lei múlt évben: 8,433,012

kiadás: 5,696,731 lei múlt évben: 8,154,021

maradvány: 157,861 lei múlt évben: 278,991

Terményben: bevétel búzában: 1071 q, tengeri: 45 q, rozs: 86 q

kiadás búzában: 998 q, tengeri 45 q, rozs: 86 q

hátralék: 73 q, — —

46. Templom jókarban van 30 anyaegyházban, javítandó 16-ban. Nincsen Sárközön és Szamosdarán. Építés alatt: Máramarosszigeten. Javitandó: Amacz, Avasujváros, Csengerbagos, Dabolecz, Felsőbánya, Halmi, Nagytarna, Ombód, Óvári, Patóháza, Sándorhomok, Szatmár, Szinérváralja, Tamásváralja, Vámfalu, Vetés és Nagybocksón használhatatlan. A leányegyházak közül: Szatmárpálfalván javítandó. Erdődön, Erdőszádán nincs. A többiekben jó.

Lelkészi lakás jókarban van 33 egyházban. 17-ben javítandó u. m. Amacz, Aranyosmeggyes, Avasujváros, Csengerbagos, Felsőbánya, Halmi, Hosszúmező, Kakszentmárton, Kisbábony, Patóháza, Pettyén, Sárközujlak, Szamoskrassó, Szatmárhegy, Szatmárrudvari, Szinérváralja, Tamásváralja. Az iskola javítandó 8 egyházban u. m. Amacz, Csengerbagos, Felsőbánya,

Hosszúmező, Kakszentmárton, Ombód, Szamoskrassó és Szatmárhegyen. 26 anyaegyházban jó és 6 leányegyházban.

47. *Új építkezés történt 11 egyházban: 210,139 lei összegben.* (Múlt évben: 798,675 lei).

48. *Épületek jókarban tartása 699,400 lei.* (Múlt évben 768,034 lei).

49. Tűzbiztosítás: 34,675,926 lei. Az esperesi látogatás megfelelőnek találta: 42 egyházban. 15-ben nem tartja megfelelőnek: Amacz, Atya, Csengerbagos, Hirip, Józsefháza, Mikola, Óvári, Pusztadarócz, Sándorhomok, Szamoskrassó, Szatmárhegy, Szatmárudvari, Szinérváralja, Turterebes és Vetés.

A tűzbiztosítás évi díja: 77,024 lei

50. *A belhivatalnokok ki vannak fizetve 18 egyházban. Nincsenek kifizetve 32 egyházban u. m. Aranyosmeggyes, Atya, Avasujváros, Batiz, Csengerbagos, Dabolcz, Egri, Halmi, Hirip, Kisbábony, Kispéleske, Kőszegremete, Mikola, Nagybocksó, Nagytarna, Ombód, Óvári, Patóháza, Pettyén, Pusztadarócz, Sárköz, Sárközujlak, Szamosdob, Szamoskrassó, Szárazberek, Szatmár, Szatmárudvari, Szinérváralja, Tamásváralja, Turterebes, Vámfalu és Vetés. – Összes hátralék: 285 q. élet, 212,062 lei pénz, 6 öl fa. Összes hátralék átlag pénzértékben: 312,112 lei.* – De ez nem mutatja az összes hátralékot ki csak a múlt évit. – (Múlt évi hátralékból 1930-ról: 168,257 lei 132 m. búza 7 m. tengeri.)

51. Az egyházkerületi, egyházmegyei, közalapi, nyugdíj int., kulturtaxa, neveltetési segély közköltségekkel hátralékos 42 egyház: 333,394 leivel (Adorján, Atya, Avasujváros, Batiz, Csengerbagos, Dabolcz, Egri, Halmi, Hirip, Hosszúmező, Józsefháza, Kakszentmárton, Kisbábony, Kiskolcs, Kispéleske, Kőszegremete, Lázári, Mikola, Nagybocksó, Nagykolcs, Nagytarna, Ombód, Óvári, Patóháza, Pettyén, Pusztadarócz, Szatmárpálfalva, Sándorhomok, Sárköz, Szamosdara, Szamosdob, Szamoskóród, Szamoskrassó, Szatmárhegy, Szatmárudvari, Berend, Szinérváralja, Apahegy, Tamásváralja, Turterebes, Vámfalu, Vetés.) A hátralék összegét nem jelentette: Józsefháza, Patóháza és Pusztadarócz. A hátralék oka a kisegyházak túlterheltsége és hogy a hátralékok nehezen hajthatók be és a szegénység.

52. Segélyt kapott az egyház az egyházkerulettől iskolai segély címen: 234,675 leit és még: Nagytarna és Nagybocksó:

7000 leit. Az egyházmegye iskolai segélyből 11,950 leit. Köz-
ségektől: 16,585 leit.

53. 7 egyháznak van pere községi és állami hatóságokkal

54. A temető 53 egyházban az egyház tulajdona. 1 köz-
ségi: Kőszegremete. 2. egyeseké: (Dégenfeld és Gődény). 1.
közös: Nagybocksó. Körülárkoltak.

III. Az egyház iskola ügyei.

55. Egyházaink közül 34 anya- és 6 leányegyház 40
iskolát tart fent 57 tanítóval. — 3 egyház iskolája bezárva.
(Patóháza, Sárközujlak, Szamosdob. — Szünetel: Erdődön).
Nem tart fent iskolát: 13 egyház, u. m. Apa, Aranyosmeggyes,
Dabolcz, Misztótfalu, Nagykolcs, Nagybocksó, Nagytarna, Sza-
moskóród, Szatmárhegy, Szatmárnémeti, Pusztadaróc, Vámfalu,
Vetés.

56. Az egyházi költségvetésben az elemi iskolák: 2,282,385
lei költséget igényelnek. — A szatmári középiskola: 150,000 lei;
A vallástanítás: 61,400 leibe kerül az egyházmegyében.

57. Iskoláinkban tanít 50 ¹⁰rendes és 6 helyettes tanító. A
szatmári középiskolának van 8 ¹⁰rendes és helyettes tanára.

58. Az építő munkában résztvesznek a tanítók a vasárnapi
iskolában vallásos estélyeken való közreműködéssel és az ének-
karok vezetésében.

59. A vallástanítás az állami iskolában 15 egyházban jeles,
18 egyházban jó, 9. egyházban elégséges. *alig elégséges*

60. Az iskolák felszerelése 35 egyházban törvényszerű.
5-ben hiányos: u. m. Szatmárgörbed, Csengerbagos, Kakszent-
márton, Kisbábony, Mikola.

61. A tanítás eredménye, jeles: 19, jó 15, elégséges 20
tanító.

IV. Statisztikai adatok az anyaegyházban.

62. Született: törvényes fi: 442; nő: 453; együtt: 895
törvénytelen fi: 58; nő: 46; együtt: 104

összesen fi: 500; nő: 499; együtt: 999

Állami anyakönyv: fi: 502; nő 500; együtt 1002.

63. Meghalt és eltemettetett: fi: 369; nő: 376; együtt 745.

Állami anyakönyv: fi: 394; nő: 375; együtt: 769.

64. Házasságot kötött egyházilag: tisztapár: 241; vegyespár: 104; államinál: 229; vegyes 104.

65. Konfirmált: fi: 199; nő: 204; együtt: 403.

66. Áttért: fi: 16; nő: 16; együtt: 32.

67. Kitért: fi: 26; nő: 31; együtt 57.

68. Lélekszám az anya- és leányegyházban fi: 19,743; nő: 20,920; együtt: 40,663; (múlt évben: fi: 19,634; nő: 20,837; együtt: 40,472.)

V. Statisztikai adatok a szórványokban.

69. Született törvényes: fi: 20; nő: 5; együtt: 15. — törvénytelen: fi: 1; nő: 2; együtt: 3. — összesen: fi: 21; nő: 7; együtt: 18. — Állami anyakönyv szerint született: fi: 11, nő: 7, együtt: 18.

70. Meghalt: fi: 3; nő: 3; együtt: 6. — Állami anyakönyv szerint: fi: 3; nő: 3; együtt: 6.

71. Házasságot kötött egyházilag tisztapár: 2; vegyes: —; állami anyakönyv szerint: tiszta: 2; vegyes: —.

72. Konfirmált: fi: 1; nő: —; együtt: 1.

73. Áttért nincs.

74. Kitért nincs.

75. Lélekszám: fi: 241; nő: 224; együtt: 475; (múlt évben: fi: 192; nő: 169; együtt: 356.

A fenti jelentés az elmúlt év eredményeiről számol be, annak munkáit tünteti fel — egyes egyházainkban. — Egy futó pillantás, rövid betekintés kedvezőnek találhatja a jelentést, de sajnos! az előző évvel párhuzamban már mutogatja magát a visszaesés több ponton. És már hova jutottunk? felvethetjük a kérdést nagy aggodalommal. Nyilván van, hogy nem az egyházi élet szervei — működési hiányairól lehet itt szó. Mert hiszen közgyűlésünk előző iutései, sürgetései folytán — ezek a szervek — mint az ígehírdetés, istentisztelettartás, vasárnapi iskola, bibliakörök, nőszövetség, vallásos estélyek kiterjedtebben működtek, mint előzőleg! Hanem a lelki élet nagy válságát az a rettenetes gazdasági helyzet fokozta s népünk kezét megbénította, beköltöztette annyinak gondolatvilágába, hogy nem kell fizetni tartózásait, úgy hogy egyházaink nagyon nehéz anyagi helyzetbe kerültek — mit érez már — egyházmegyénk

is, mint önmagát fentartó testület, de éreznek egyes egyházaink nagy hátralékaikkal. — S nekünk, kik őrállókul hivattattunk el tisztük és kötelességünk egyházaink lelki és anyagi válságában, népünket bátorítani, vigasztalni — s egyházaink feltartására áldozataikat meghozni sürgetni — nem csak nekünk — de eleinknek is meg volt a súlyos küzdelme, aggodalma egyházuk, iskolájuk fentartásában. Vérüket ontották érettük, könnyeikkel öntözték, javaikat áldozták! — Ma csak az áldozat formája változott meg. Fentartanunk kell azt mit — eleink hagyományoztak — magyarságunk menedékéül s Istennel való egyességgül egyházainkat s az Úr palántás házait. Mentől nehezebb volt eleink helyzete, mentől súlyosabb lelkük, aggodásuk, áldozatuk, annál nagyobb volt odaadásuk egyházaik iránt s Isten kegyelme keresésében az evangélium tanának követésében a ragaszkodás atyáik hitéhez!

Áldott tanúság nekünk és példánk, hogy az Úr nem hagyja el Övéit! Erős megsegíteni az erőtelent. Épp azért a lelkiélet megújulását kell sürgetnünk első helyen, hogy vigasztalást, bátorítást vigyünk be népünk szívébe, lelkületébe! Sürgetnünk kell a fenti jelentés hiányainak megszüntetését, vasárnap d. u. minden templomban a teljes istentiszteletet. Hétköznap d. e. hetente 3-szor könyörgés tartást, a téli hónapok alatt hetente egyszer bibliamagyarozással. A vasárnapi iskola mellett a bibliakör, ifjúsági egyesületek működésének meghonosítását. — Ezek — mind a lelki megújulás előkészítői! Nem lehet kifáradni, ezek iránt fogékonyságot ébreszteni, — a fiatal nemzedék nevelése által — népünkben. Elvégre is áldott gondozással vehet csak növekedést — a siker. — Ennek munkálására ismételten kérem a presbitériumok figyelmét és támogatását — első helyen merthiszen — nemcsak az anyagi ügyekben intézkedés, — hanem a lelki megépítése is — a gyülekezet tagjainak — kötelessége a presbitériumnak. Ha az elválasztottak és hivatalosak — e nehéz időkben — végzik áldozattal-küzdelemmel egyházaink külső-belső megépítését — így lehet várnunk, hogy az egyház tagjai — a mi népünk követi és megtalálja — a várva-várt megújulás áldásait.

Avasujváros, 1932. aug. 21.

Kiváló tisztelettel:
SZÉLL GYÖRGY
esperes.

Méklet.

Kimutatás az egyházak lélekszámáról, kegyes adományairól vagyonaikról és számadásairól.

Sorszám.	Egyház	Az egyházak lélekszáma	Az egyházak jótékony adományai	A hívek jótékony adományai	Tökegőz és alapok	Takarék-magtár pénz-értékben	Adósság	Kivetett egyházi adó					A zárszámadás mérlege									
								Pénzben		Terményben				Pénzben			Terményben					
								Pénzben	Lelei	Búza q.	Zab q.	Tengeri q.	Fa m ³	Bevétel	Kiadás	Maradvány	Bevétel	Kiadás	Maradvány			
			Lei	Lei	Lei	Lei	Lei	Lei						Lei	Lei		Búza	Rozs	Búza	Rozs	Búza	Rozs
1	Adorján	341	100	2735	153997	6200		8000	45					12663	107638	5025	45	45				
2	Amac	356	1526	53882	20111		19650	3979	36					16296	164038	1258	31	31				
3	Ápa	535	5735	12235	9381	77827		11050	37					9851	48354	1497						
4	Aranyosmeggyes	280	909	1199	156109			300	18					16870	186870		29	15		14		
5	Szatmárgöbbed	241	343	1140	3040	9673			24					6641	65308	1333						
6	Atya	366	561	11367	22406	22439	22936	7680	33					6658	93283	2375						
7	Avastújváros	1578	2173	22420	188584	4172	23000	62667	73					101993	180873	1120	54	35		19		
8	Batiz	415	301	3676	20994		9080	9762	50					90033	60033		37	37				
9	Csengerbagos	602	100	1425	6383		25000	40811	52					90578	79877	10701	52	49		3		
10	Dabolcz	452		230	11694	14400			31	10				29152	26344	2808						
11	Egri	755	2000	6774	24828		29750	52000	70					144397	143266	1131	27	27				
12	Felsőbánya	338		28000	36213		14560	14000						70090	69969	121						
13	Halmi	995	240	5830	30104			52083	60					72879	72574	305						
14	Hirip	570	114	1619	38100			4810	48					54088	53250	838	45	39		6		
15	Józsefháza	1102	1342	1750	136569	110100		15000						125492	118440	7052						
16	Kakszentmárton	372	100	1612	94796	43418	20000	22513	21					104305	104344	51						
17	Kisbábony	604	640	1009	7367		33131	16000	30					41724	40409	1315	2	2				
18	Kiskolcs	394	487	4707	19519	25000	14007	45516	50	6				62455	61550	905						
19	Kispeleske	510	2321	8177	8677	18000		11087	50					85268	85195	77	50	40		10		
20	Köszegremete	328	1183	1000	7330		13400	8016	54					58300	58129	171	54	54				
21	Lázári	706	400	7729	11375		10421	10487	79					43908	61663	2275	45	45				
22	Máramarossziget	359	195	1500	860			22000	35					47683	63865	898	35	35				
23	Mikola	1414	1564	14303	479843	3000	250000	118654						54438	523260	1178						
24	Misztófalva	800	320	3000	24250			54000						43866	83866							
25	Nagybánya	385	1100	3700	173201			12080						37443	63317	10426						
26	Nagybánya	1530	11050	136546	352923		150000	45800						67665	667665							
27	Nagybocskó	57			17314			4060						11916	10600	1316						
28	Nagybocskó	18	1091	3060	124	40865	7488	700						6912	16911	1						
29	Nagybocskó	456	458	3479	31520			14150	36		6			113954	112865	1089	36	6	36	6		
30	Nagybocskó	140		8000	52429	29693		1720	8					14330	34312	18						
31	Nagybocskó	830	450	6848	38411		26250	55500	27		7			85857	88587		27	8	27	8		
32	Nagybocskó	1110	1750	1400	19093			35000	41		15			99675	56574	13101	64	62		2		
33	Nagybocskó	421		972	141600	17400		5000	45		20			55687	51666	4021	55	25	55	25		
34	Nagybocskó	370	60	1967	10500	10500	37624	14393	10		6			61937	59723	2214	16	16				
35	Nagybocskó	210		2500	2952			8000	16		7			65650	65650		36	26	36	26		
36	Nagybocskó	208		4951		10785		6200	24					9470	9470							
37	Nagybocskó	319	180	3344	33874	9550	7200	8744	37					86713	86694	19						
38	Nagybocskó	576		1200	295795		3000		45					44909	63529	1380	45		45			
39	Nagybocskó	151	300	3000	12903		5500	6330	14		4			42487	39588	2899						
40	Nagybocskó	390	190	7030	34476	7380	11785	10975	18					44626	42892	1734	12		12			
41	Nagybocskó	473	874	2797	4351	6600	7035	13565	43					55768	50748	5037	124		124			
42	Nagybocskó	315	600	250	4391	6800		2750	21					42247	40623	1624	21	4	21	4		
43	Nagybocskó	166		2000	6213	121120			12		4			26401	26259	142	12	5	12	5		
44	Nagybocskó	899	3594	7437	61778	11800	297060	34653	79					119065	117949	1120	35		35			
45	Nagybocskó	464	418	7997	62882		20716	7225	56					107063	100426	6737						
46	Nagybocskó	5920	19716	39559	465107	92882		261520						207231	2073599	3651						
47	Nagybocskó	1950	1419	16640	11814		90000	60000						11992	116284	2708						
48	Nagybocskó	199		645	38275			1200						1324	7284	40						
49	Nagybocskó	5000	21100	80510	324447		40000	59945						56957	544835	24122						
50	Nagybocskó	334	100	1379	7483		4480															
51	Nagybocskó	361	300	40400																		
52	Nagybocskó	776	8848	8621	6838		27000	26086						56909	54952	1957						
53	Nagybocskó	280	150	820	4951			13919						84054	81085	2969						
54	Nagybocskó	494	252	300	9641		20000	19860	40					4815	45815							
55	Nagybocskó	259	1235	6200	328291		40690	25365	42					51256	51117	139						
56	Nagybocskó	738	1813	6570	16970			10725	30		30			140120	120453	*19667						
57	Nagybocskó	603	453	8007	33293	2000			52					70757	67129	3628						
58	Nagybocskó													43814	40145	3669	82		63		19	
Összesen:		40472	100675	575258	498993	701955	1,280763	1,354080	1592	16	146	7 01	5,854592	5,696731	157861	1071	86	998	86	73		
		m. évben	m. évben	m. évben	m. évben	m. évben	m. évben	m. évben	m.é.	m.é.			m. évben	m. évben	*7 dollár	m.é.	m.é.	m.é.	m.é.	m.é.		
		40472	105826	918646	530912	677686	117967	1,605931	1514		305		8,483012	8,154021	278991	1128	138	1093	135	35		

